

ul. Strzegomska 42 j /14, 53-611 Wrocław, Polska
www.geoplan.com.pl, email: info@geoplan.com.pl
tel/fax. (+48) 71/3590509, kom. 0501475117
NIP 8981635959, REGON 932773864

GEOPLAN

Inwestor:
GMINA OLSZANKA
Olszanka 16
49-332 Olszanka

Temat:
PLAN OGÓLNY GMINY OLSZANKA

Zakres dokumentów:
Uzasadnienie

Data:
30 września 2025 r.
aktualizacja: 30 stycznia 2026 r., 13 marca 2026 r., 2 lipca 2026 r.

Zespół autorski:
mgr inż. Adrian Luszka – upr. Z-381/KW/247/2014 główny projektant
mgr inż. Katarzyna Matusiak – projektant
mgr inż. Aleksandra Wiśniewska – asystent projektanta
inż. Klaudia Poręba – mł. asystent projektanta

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. PRZYCZYNY WYZNACZENIA STREF PLANISTYCZNYCH W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM, W TYM PRZEDSTAWIENIE OBLICZEŃ POTWIERDZAJĄCYCH SPEŁNIENIE WARUNKU, O KTÓRYM MOWA W ART. 13D UST. 1 ALBO 3.....	4
3. PRZYCZYNY WYZNACZENIA OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM	12
4. PRZYCZYNY USTALENIA GMINNYCH STANDARDÓW URBANISTYCZNYCH W ZAKRESIE OKREŚLONYM W PLANIE OGÓLNYM	17
5. SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY	18
5.1 POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY OKREŚLONA W STRATEGII ROZWOJU GMINY LUB STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO	18
5.2 USTALENIA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA	19
5.3 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA	21
5.3.1 FORMY OCHRONY PRZYRODY ORAZ ICH OTULINY	21
5.3.2 OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE ORAZ PASY O SZEROKOŚCI 50 M OD STOPY WAŁU	21
5.3.3 OBSZARY GRUNTÓW ZMELIOROWANYCH	22
5.3.4 TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI ORAZ TERENY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ TE RUCHY	23
5.3.5 STREFY OCHRONNE UJĘĆ WODY	23
5.3.7 TERENY GÓRNICZE I OBSZARY GÓRNICZE WRAZ Z FILARAMI OCHRONNYMI	24
5.3.8 UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA I PODZIEMNE BEZZBIORNIKOWE MAGAZYNY SUBSTANCJI	25
5.3.9 OBSZARY UZDROWISK ORAZ OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ	25
5.3.10 ZABYTKI OBJĘTE FORMAMI OCHRONY, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECIE NAD ZABYTKAMI (DZ. U. Z 2022 R. POZ. 840 ORAZ Z 2023 R. POZ. 951, 1688 I 1904), LUB UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ LUB GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	25
5.3.11 OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE	52
5.3.12 TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE	52
5.3.13 OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA	53
5.3.14 STREFY SANITARNE OD CMENTARZA	53
5.3.15 OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	53
5.3.16 OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI	53
5.3.17 OBSZARY CICHE W AGLOMERACJI ORAZ OBSZARY CICHE POZA AGLOMERACJĄ	55
5.3.18 GRUNTY ROLNE STANOWIĄCE UŻYTKI ROLNE KLAS I-III ORAZ GRUNTY LEŚNE	55
5.3.19 ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ	56
5.3.20 OBSZARY PASA NADBRZEŻNEGO, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PASA TECHNICZNEGO	56
5.4 ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU	56
5.5 REKOMENDACJE I WNIOSEK ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE	62
5.6 OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1-3 USTAWY Z DNIA 27 KWIEŚNIA 2001 R. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA	69
5.7 ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE	72

1. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest uzasadnienie do planu ogólnego gminy Olszanka. Obowiązek jego sporządzenia wynika z przepisu art. 13h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.), zwanej dalej „upzp”.

Plan ogólny gminy to akt prawa miejscowego, sporządzany przez organ wykonawczy gminy, uchwalany przez radę gminy, mający na celu określenie polityki przestrzennej gminy, w tym zasad kształtowania i zagospodarowania przestrzeni. Dokument ten został wprowadzony do polskiego porządku prawnego na mocy ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688 z późn. zm.). Plan ogólny gminy zastępuje dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przy czym w odróżnieniu od studium posiada charakter aktu prawa miejscowego.

Do sporządzenia planu ogólnego gminy Olszanka Rada Gminy Olszanka przystąpiła na podstawie Uchwały nr II/15/2024 Rady Gminy Olszanka z dnia 22 maja 2024 r. Obszar objęty planem ogólnym dotyczy całej gminy Olszanka.

Zakres opracowania zawiera ustalenia określone w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olszanka przyjęte Uchwałą Nr XXXVIII/232/2013 z dnia 27 września 2013 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Olszanka zachowuje moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2026 r.

Zgodnie z art. 13h ust. 1 upzp uzasadnienie planu ogólnego składa się z części tekstowej oraz graficznej.

Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera wyjaśnienie:

- 1) przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3;
- 2) przyczyn wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej w granicach określonych w planie ogólnym – w przypadku ich wyznaczenia;
- 3) przyczyn ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym;
- 4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy:
 - politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
 - ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
 - znajdujące się na obszarze gminy:
 - formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
 - obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,
 - obszary gruntów zmeliorowanych,
 - tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,
 - strefy ochronne ujęć wody,
 - obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,
 - tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi,
 - udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,
 - obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej,
 - zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej,
 - obszary pomników zabytków i ich strefy ochronne,
 - tereny zamknięte i ich strefy ochronne,
 - obszary ograniczonego użytkowania,

- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,
- obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją,
- grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III oraz grunty leśne,
- zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego;
- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;
- rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;
- opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego stanowi prezentacja graficzna:

- 1) danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1, tj.:
 - lokalizację przestrzenną obszaru objętego aktem w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
 - lokalizację przestrzenną stref planistycznych, obszaru uzupełnienia zabudowy, obszaru zabudowy śródmiejskiej oraz obszarów, o których mowa w art. 13f ust. 7 pkt 4, w postaci wektorowej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 2) granic działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- 3) obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych.

Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego może stanowić prezentacja graficzna obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 4, przy czym jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych przestrzennych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych.

Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego sporządza się w postaci elektronicznej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, w skali nie mniejszej niż 1:25 000.

Załącznikami graficznymi do niniejszego uzasadnienia są:

- Załącznik graficzny nr 1 – Środowisko przyrodnicze i kulturowe
- Załącznik graficzny nr 2 – Infrastruktura komunikacyjna i techniczna
- Załącznik graficzny nr 3 – Strefy planistyczne, obszar uzupełnienia zabudowy

W planie ogólnym gminy Olszanka nie wyznacza się obszaru zabudowy śródmiejskiej, ani gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej.

2. PRZYCZYNY WYZNACZENIA STREF PLANISTYCZNYCH W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM, W TYM PRZEDSTAWIENIE OBLICZEŃ POTWIERDZAJĄCYCH SPEŁNIENIE WARUNKU, O KTÓRYM MOWA W ART. 13D UST. 1 ALBO 3

Wyznaczając strefy planistyczne, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-3 upzp, tj.:

- strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową,

w pierwszej kolejności uwzględnia się obszary, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, obszarach uzupełnienia zabudowy

oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b upzp.

Następnie oszacowana została chłonność terenów niezabudowanych w ww. strefach. Oblicza się ją, uwzględniając:

- powierzchnię terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie;
- chłonność terenów zabudowanych w sposób najbardziej zbliżony do planowanego w strefie w zakresie rodzaju zabudowy i nadziemnej intensywności zabudowy, z możliwością uwzględnienia prognozowanych proporcji między funkcją mieszkaniową a innymi funkcjami.

Przy wyznaczaniu stref wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową uwzględniono istniejący stan zagospodarowania terenu, pomimo że obszar uzupełnienia zabudowy nie obejmuje w pełni zasięgu tych stref. Wyznaczone strefy obejmują zwarte zgrupowania budynków mieszkalnych, gospodarczych oraz inwentarskich, tworzących funkcjonalną całość o charakterze zagrodowym.

Nie ustala się nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, poza uznaniem wyłącznie stanu istniejącego.

1.1. Chłonność terenów niezabudowanych w planach miejscowych.

W pierwszej kolejności oszacowana została chłonność terenów niezabudowanych w obowiązujących planach miejscowych, dla których ustalono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej. Są to tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej.

W tabeli nr 1 oszacowana została możliwa do zrealizowania powierzchnia użytkowa mieszkalna na terenach niezabudowanych w obowiązujących planach miejscowych, dla których ustalono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, przy następujących założeniach:

1. Udział powierzchni faktycznie możliwej do zainwestowania – 90% (uwzględniając potencjalne dojazdy, infrastrukturę techniczną, przeznaczenie części działek na powiększenie działek sąsiednich, bądź też uwzględniając fakt, że część działek z uwagi na geometrię czy wielkość nie będzie odpowiednia pod samodzielne zainwestowanie).
2. Udział funkcji mieszkaniowej – 90%, uwzględniając możliwość realizacji funkcji uzupełniających zgodnych z ustaleniami planu miejscowego.
3. Średni wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na obszarze gminy wynosi 0,27. Został on oszacowany na podstawie analizy faktycznego zagospodarowania działek z zabudową mieszkaniową jednorodziną (z wyłączeniem zabudowy zagrodowej), z uwzględnieniem powierzchni całkowitej budynków mieszkalnych (na podstawie danych EGiB) oraz powierzchni zinventaryzowanych działek lub ich części zajętych przez zabudowę mieszkaniową (w szczególności użytków B – tereny mieszkaniowe). Wskaźnik wyznaczono jako iloraz łącznej powierzchni całkowitej budynków mieszkalnych oraz powierzchni analizowanych działek lub ich części. Plan miejscowy nie zawiera ustaleń pozwalających na bezpośrednie określenie chłonności terenów.
4. Udział powierzchni użytkowej mieszkaniowej w powierzchni całkowitej budynków – 70%.

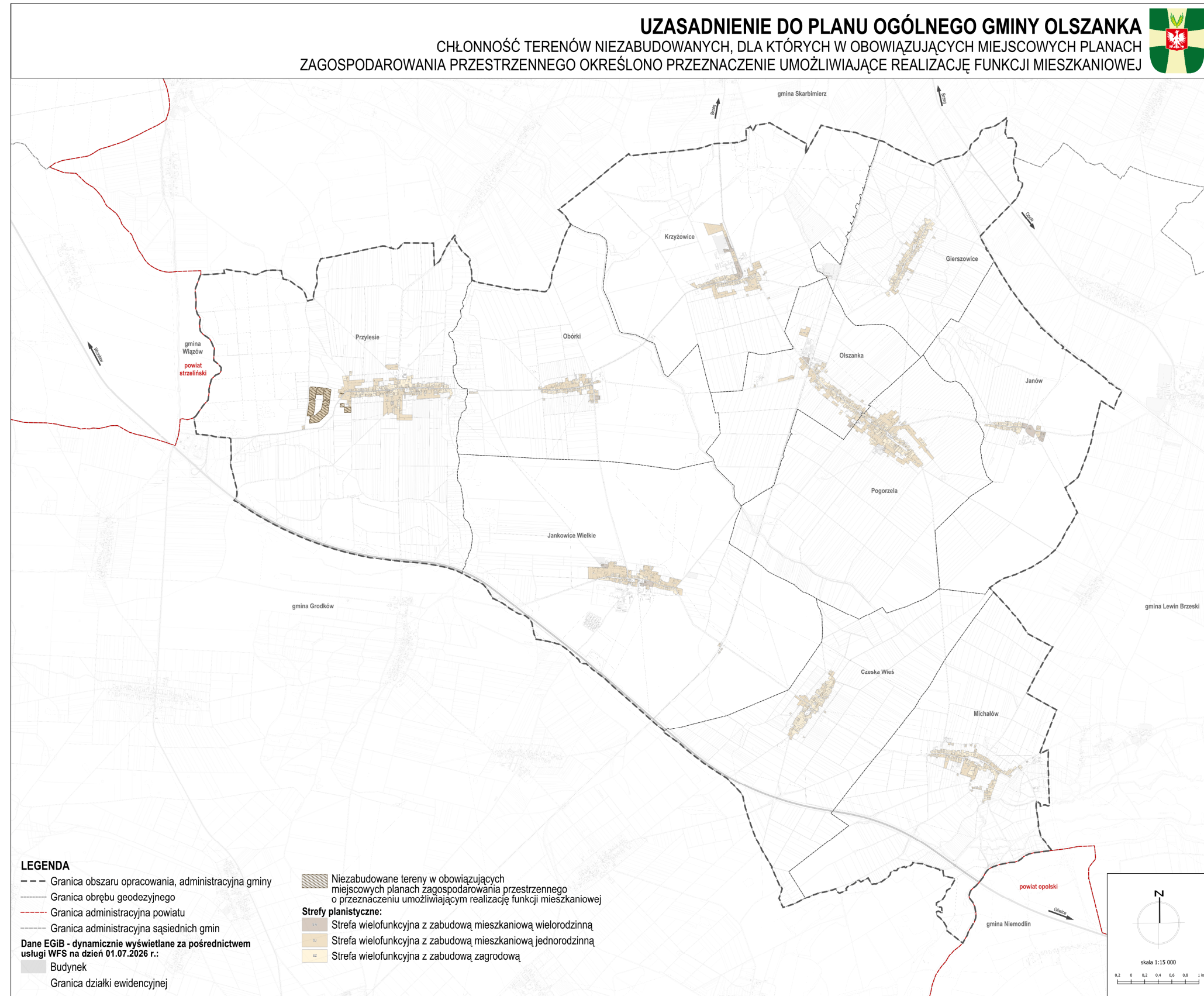
Tab. 1 Możliwa do zrealizowania powierzchnia użytkowa mieszkalna na terenach niezabudowanych w obowiązujących planach miejscowych, dla których ustalono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej.

Powierzchnia terenów niezabudowanych mieszkaniowych [m²]	Powierzchnia terenów niezabudowanych umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej [m²] (uwzględniając ww. pkt 1 i 2 założeń)	Powierzchnia całkowita zabudowy [m²] (uwzględniając ww. pkt 3 założeń)	Powierzchnia użytkowa zabudowy [m²] (uwzględniając ww. pkt 4 założeń)
118 394	95 899	25 893	18 125

Przyjmując w dalszym kroku wyliczoną prognozowaną powierzchnię użytkową na jednego mieszkańca (patrz pkt 5.7 niniejszego uzasadnienia) wynoszącą 44,3 m², chłonność terenów niezabudowanych, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej wynosi 409 mieszkańców.

Tab. 2 Obliczenie chłonności terenów niezabudowanych, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej.

Powierzchnia użytkowa zabudowy prognozowana do zrealizowania [m²]	Prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkalna na jednego mieszkańca [m²]	Chłonność [ilość mieszkańców]
18 125	44,3	<u>409</u>

Rys. 1 Chłonność terenów niezabudowanych, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej (źródło: opracowanie własne).

1.2. Chłonność luk w istniejącej zabudowie (w obszarach uzupełnienia zabudowy – poza obszarami, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej)

Powierzchnia obszarów niezabudowanych, poza obszarami, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, wynosi 498 637 m². Są to obszary, dla których wyznaczone zostały strefy planistyczne wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz strefy planistyczne wielofunkcyjne z zabudową zagrodową. W tabeli nr 3 oszacowana została możliwa do zrealizowania powierzchnia użytkowa mieszkalna w lukach w istniejącej zabudowie, przy następujących założeniach:

1. Udział powierzchni faktycznie możliwej do zainwestowania – 80% (uwzględniając potencjalne dojazdy, infrastrukturę techniczną, przeznaczenie części działek na powiększenie działek sąsiednich, bądź też uwzględniając fakt, że część działek z uwagi na geometrię czy wielkość nie będzie odpowiednia pod samodzielne zainwestowanie).
2. Udział funkcji mieszkaniowej – 90%, uwzględniając możliwość realizacji funkcji uzupełniających zgodnych z profilem funkcjonalnym stref.
3. Średni wskaźnik intensywności zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na obszarze gminy wynosi 0,27. Został on oszacowany na podstawie analizy faktycznego zagospodarowania działek z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (z wyłączeniem zabudowy zagrodowej), z uwzględnieniem powierzchni całkowitej budynków mieszkalnych (na podstawie danych EGiB) oraz powierzchni zinwentaryzowanych działek lub ich części zajętych przez zabudowę mieszkaniową (w szczególności użytków B – tereny mieszkaniowe). Wskaźnik wyznaczono jako iloraz łącznej powierzchni całkowitej budynków mieszkalnych oraz powierzchni analizowanych działek lub ich części. Nie wyznaczano odrębnego wskaźnika dla zabudowy zagrodowej, ponieważ na działkach siedliskowych, obok budynków mieszkalnych, występuje zazwyczaj rozbudowana zabudowa gospodarcza i inwentarska, zajmująca znaczną część powierzchni zabudowy. Powodowałoby to uzyskanie wskaźnika, który nie odzwierciedlałby intensywności zabudowy mieszkaniowej i nie byłby właściwy do szacowania chłonności terenów przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową. Wskaźnik wyznaczony dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zastosowano również do zabudowy zagrodowej, ponieważ udział nowych terenów zagrodowych stanowi jedynie około 3% powierzchni wszystkich terenów niezabudowanych, co nie wpływa istotnie na wynik obliczeń.
4. Udział powierzchni użytkowej mieszkaniowej w powierzchni całkowitej budynków – 70%.

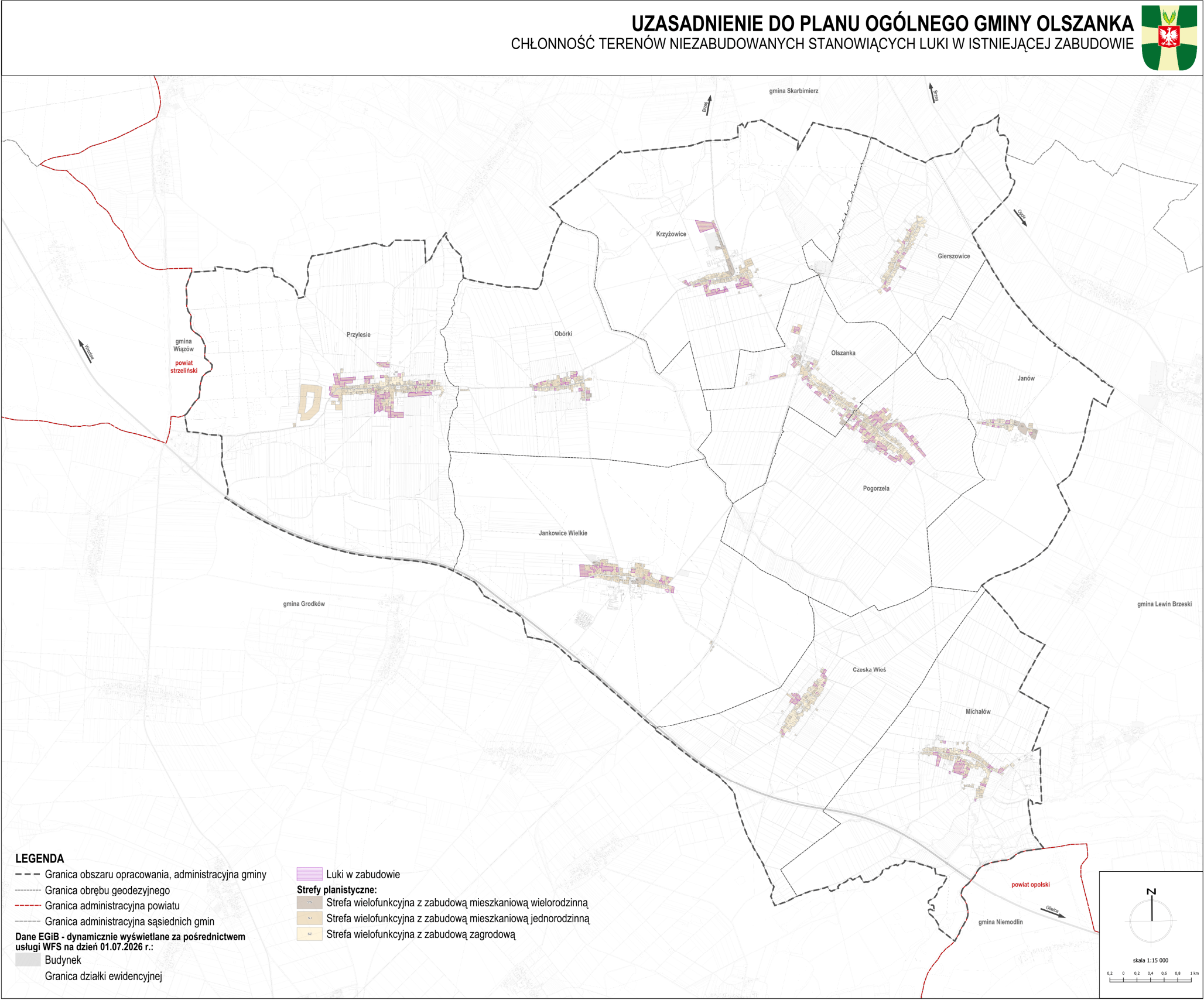
Tab. 3 Możliwa do zrealizowania powierzchnia użytkowa mieszkalna w lukach w istniejącej zabudowie.

Powierzchnia luk [m ²]	Powierzchnia luk umożliwiająca realizację funkcji mieszkaniowej [m ²] (uwzględniając ww. pkt 1 i 2 założeń)	Powierzchnia całkowita zabudowy pomniejszona o współczynnik wykorzystania intensywności [m ²] (uwzględniając ww. pkt 3 założeń)	Powierzchnia użytkowa zabudowy [m ²] (uwzględniając ww. pkt 4 założeń)
498 637	359 019	96 935	<u>67 855</u>

Przyjmując w dalszym kroku wyliczoną prognozowaną powierzchnię użytkową na jednego mieszkańca (patrz pkt 5.7 niniejszego uzasadnienia) wynoszącą 44,3 m², chłonność luk w istniejącej zabudowie wynosi 1 532 mieszkańców.

Tab. 4 Obliczenie chłonności terenów niezabudowanych stanowiących luki w istniejącej zabudowie.

Powierzchnia użytkowa zabudowy prognozowana do zrealizowania [m ²]	Prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkalna na jednego mieszkańca [m ²]	Chłonność [ilość mieszkańców]
<u>67 855</u>	44,3	<u>1 532</u>

Rys. 2 Chłonność terenów niezabudowanych stanowiących luki w istniejącej zabudowie – w obszarach uzupełnienia zabudowy – poza obszarami, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej) (źródło: opracowanie własne).

1.3. Podsumowanie.

W strefach planistycznych związanych z funkcją mieszkaniową suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. W przypadku gdy na ww. obszarach suma chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie, jest większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie, dopuszcza się wyznaczenie stref planistycznych związanych z funkcją mieszkaniową na tych obszarach oraz nie wyznacza się tych stref planistycznych na pozostałych obszarach gminy.

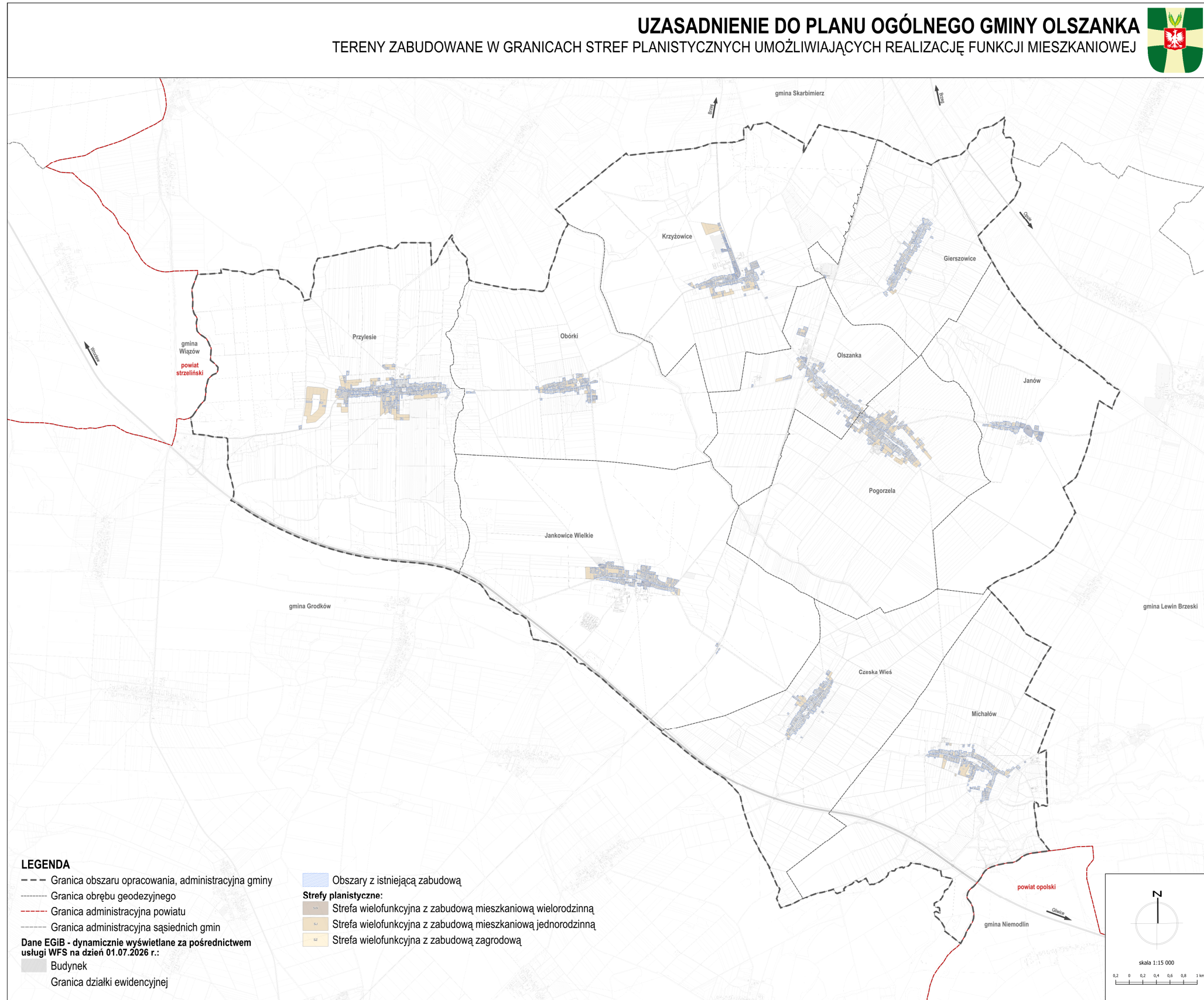
Zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie [ilość mieszkańców]*	100%	70% zapotrzebowania	130% zapotrzebowania
	1 205	844	1 567
Suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach planistycznych związanych z funkcją mieszkaniową w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie [ilość mieszkańców]	1 941		

* obliczenia w pkt 5.7 niniejszego uzasadnienia

W świetle przeprowadzonych obliczeń, suma chłonności terenów niezabudowanych przekracza 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Wobec powyższego nie wyznacza się stref planistycznych związanych z funkcją mieszkaniową na pozostałych obszarach gminy.

Wyznaczanie nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną lub zagrodową odbywa się przede wszystkim na zasadzie kontynuacji istniejących struktur osadniczych. Przyjęte rozwiązania opierają się na wykorzystaniu istniejącego układu drogowego oraz dostępnej infrastruktury technicznej, co pozwala ograniczyć konieczność realizacji nowych inwestycji infrastrukturalnych, w tym budowy nowych dróg oraz sieci uzbrojenia terenu. Celem takiego podejścia jest zapewnienie racjonalnego i uporządkowanego rozwoju przestrzennego gminy, przy jednoczesnym ograniczaniu kosztów związanych z obsługą nowej zabudowy oraz minimalizowaniu presji na tereny niezurbanizowane. Jednocześnie przyjęte rozwiązania mają na celu przeciwdziałanie zjawisku rozpraszania zabudowy, które prowadzi do niekontrolowanego zajmowania terenów otwartych, zwiększenia kosztów obsługi infrastrukturalnej oraz pogorszenia ładu przestrzennego. W związku z tym nowe strefy lokalizowane są w sposób zwarty, jako uzupełnienie lub kontynuacja istniejącego zagospodarowania, a nie jako odizolowane enklawy zabudowy na terenach otwartych. Niezależnie od powyższego uwarunkowaniem, które w istotny sposób ogranicza wyznaczanie nowych stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową lub zagrodową są użytki rolne I-III klasy bonitacyjnej.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych, w tym analizy złożonych uwag interesariuszy, zasięg stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, a w mniejszym zakresie również z zabudową zagrodową, został zwiększony w stosunku do wersji projektu planu ogólnego sprzed etapu konsultacji. Zmiany te wprowadzono w przypadkach uzasadnionych istniejącym zagospodarowaniem, możliwością kontynuacji struktur osadniczych, dostępnością komunikacyjną oraz uwarunkowaniami infrastrukturalnymi, a jednocześnie pozostających w zgodzie z przyjętymi założeniami polityki przestrzennej gminy. Zakres korekt został każdorazowo zweryfikowany pod kątem ograniczeń wynikających z ochrony gruntów rolnych chronionych, potrzeby przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy oraz konieczności zachowania ładu przestrzennego, tak aby wprowadzone zmiany nie prowadziły do nieuzasadnionej ekspansji terenów przeznaczonych pod zabudowę, lecz stanowiły racjonalne uzupełnienie projektowanych rozwiązań.

Rys. 3 Obszary z istniejącą zabudową w granicach stref planistycznych umożliwiającą realizację funkcji mieszkaniowej (źródło: opracowanie własne).

1.4. Przyczyny wyznaczenia pozostałych stref planistycznych.

Strefa planistyczna	Przyczyna wyznaczenia stref planistycznych
SU – strefa usługowa	- uznanie stanu istniejącego; - uznanie stanu prawnego wynikającego z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; - zapewnienie odpowiednich rezerw terenowych pod rozwój funkcji usługowych
SP – strefa gospodarcza	- uznanie stanu istniejącego; - uznanie stanu prawnego wynikającego z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; - zabezpieczenie terenów pod rozwój sfery gospodarczej gminy
SR – strefa produkcji rolniczej	- uznanie stanu istniejącego - umożliwienie rozwoju produkcji rolniczej, w tym związanej z istniejącymi gospodarstwami rolnymi
SI – strefa infrastrukturalna	- uznanie stanu istniejącego; - zabezpieczenie terenów pod rozwój infrastruktury technicznej
SN – strefa zieleni i rekreacji	- uznanie stanu istniejącego, w szczególności w zakresie ogrodów działkowych, terenów sportowo-rekreacyjnych, parków, skwerów; - zabezpieczanie oraz rozwój systemu terenów przyrodniczo – rekreacyjnych
SC – strefa cmentarzy	- uznanie stanu istniejącego; - zabezpieczenie terenów pod rozwój cmentarzy
SG – strefa górnictwa	- uwzględnienie istniejących udokumentowanych złóż kopalin, obszarów i terenów górniczych; - umożliwienie wydobywania złóż, w tym w związku ze złożonymi wnioskami do planu ogólnego w tym zakresie
SO – strefa otwarta	- zachowanie otwartego krajobrazu oraz terenów użytkowanych rolniczo lub leśnie; - zachowanie funkcji stanowiącej element systemu przyrodniczego gminy; - ochrona środowiska przyrodniczego, w tym dolin cieków wodnych; - ochrona przed zainwestowaniem obszarów podlegających ochronie prawnej, tj. obszarów Natura 2000; - zabezpieczanie terenów w dalszej perspektywie czasowej pod zainwestowanie o charakterze niemożliwym na dzień dzisiejszy do przewidzenia; - zabezpieczenie przed chaotyczną urbanizacją; - umożliwienie realizacji elektrowni słonecznych na wybranych obszarach gminy, uwarunkowanych w szczególności występowaniem zwartych terenów o niewielkim udziale gruntów rolnych podlegających ochronie, przy jednoczesnym uwzględnieniu istniejących uwarunkowań środowiskowych, przestrzennych i infrastrukturalnych oraz dążeniu do ograniczenia konfliktów funkcjonalno-przestrzennych z innymi formami zagospodarowania terenu
SK – strefa komunikacyjna	- uznanie obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren; - obejmuje ona drogi publiczne do klasy technicznej zbiorczej włącznie

3. PRZYZCZYNY WYZNACZENIA OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY W GRANICACH OKREŚLONYCH W PLANIE OGÓLNYM

Obszary uzupełnienia zabudowy wyznacza się zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r., poz. 729).

W celu wyznaczenia granic obszarów uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy określa się zgrupowania nie mniej niż 5 budynków, w których obrys każdego z budynków w zgrupowaniu znajduje się w odległości nie większej niż 100 m od obrysu co najmniej jednego innego budynku w zgrupowaniu, przy czym uwzględnia się następujące rodzaje budynków według Klasyfikacji Środków Trwałych, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773):

- budynki przemysłowe o symbolu 101,
- budynki handlowo-usługowe o symbolu 103,

- budynki biurowe o symbolu 105,
- budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej o symbolu 106,
- budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe o symbolu 107,
- pozostałe budynki niemieszkalne o symbolu 109,
- budynki mieszkalne o symbolu 110.

Informacje o ww. budynkach pozyskuje się na podstawie danych pochodzących z baz danych:

- ewidencji gruntów i budynków, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752, 1615, 1688 i 1762);
- obiektów topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:500-1:5000, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 12 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne - wyłącznie w przypadku budynków niewykazanych w bazie danych ewidencji gruntów i budynków;
- obiektów topograficznych o szczegółowości zapewniającej tworzenie standardowych opracowań kartograficznych w skalach 1:10 000-1:100 000, o których mowa w art. 4 ust. 1a pkt 8 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne - wyłącznie w przypadku budynków niewykazanych w bazach danych, o których mowa wyżej.

Informacje o budynkach w celu wyznaczenia granic obszarów uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy Olszanka pozyskane zostały z:

- bazy danych ewidencji gruntów i budynków:
 - nazwa organu wydającego licencję: Starosta Brzeski,
 - licencja: nr G.6642.2.27.2025_1601_P z 10 kwietnia 2025 r.,
 - zakres budynków, rodzaj wg. KŚT (symbol EGiB): m, p, h, b, z, k, i;
 - dnia 25 września 2025 r. z powiatu brzeskiego zostały pobrane dane dot. budynków za pomocą usługi WFS, ww. budynki zostały zaktualizowane w celu wykonania interakcji wyznaczenia obszarów uzupełnienia zabudowy.
- dane: BDOT10k:
 - dane dostępne publicznie pobrane 25 maja 2025 r.,
 - zakres budynków, rodzaj wg. KŚT: 101, 103, 105, 106, 107, 109 i 110.

W celu aktualizacji obszarów uzupełnienia zabudowy – po etapie konsultacji społecznych pozyskane i wykorzystane zostały dane:

- baza danych ewidencji gruntów i budynków:
 - nazwa organu wydającego licencję: Starosta Brzeski,
 - licencja: nr G.6640.8.16.2026_1601_P z 14 maja 2026 r.
 - zakres budynków, rodzaj wg. KŚT (symbol EGiB): jw.
- dane: BDOT10k
 - dane dostępne publicznie pobrane 18 maja 2026 r.,
 - zakres budynków, rodzaj wg. KŚT – jw.

Mając na uwadze:

- fakt, że geometria EGiB podlega nieustannym zmianom, w tym w odniesieniu do położenia punktów granicznych działek już będących w obiegu prawnym,
- fakt, że przyszłe plany miejscowe będą opracowywane na podstawie aktualnej EGiB na czas ich sporządzania, a nie tej, która została wykorzystana do wykonania planu ogólnego,
- konieczność wywiązania się, o ile to w pełni możliwe (biorąc pod uwagę dynamikę zmian zachodzących w geometrii danych referencyjnych), z wymogu wynikającego z art. 13g ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

organ uznał za zasadne prowadzić prace projektowe w oparciu o ww. dane, a także dane udostępnione przez usługę WFS (Web Feature Service) w zakresie EGiB – jako standardu pobierania danych wektorowych, umożliwiający dostęp do informacji przestrzennych o działkach i budynkach prosto z baz powiatowych.

Uwzględniając powyższe, zasadne było sporządzenie planu ogólnego o geometrii odpowiadającej w miarę możliwości aktualnemu stanowi geometrycznemu danych referencyjnych, jako dokumentu w odniesieniu do którego będzie badana zgodność przyszłych planów miejscowych i na podstawie którego wydawane będą decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Na dzień dzisiejszy nie ma przepisu, który stwierdzałby dopuszczalną tolerancję ewentualnych rozbieżności pomiędzy granicami stref w planie ogólnym a liniami rozgraniczającymi przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (sporządzonych na aktualnej EGİB) w toku badania zgodności planu miejscowego z planem ogólnym, czy granicami terenu inwestycji objętych decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Być może zasada wynikająca z art. 13g ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym będzie mogła być szeroko stosowana i uznawana w drodze ewentualnych wyjaśnień. Biorąc pod uwagę niepewność w tym zakresie oraz celowe zminimalizowanie przyszłych problemów, organ sporządzający akt planowania przestrzennego uznał, że powyższa zasada jest właściwa. Istotna w sprawie jest generalna konsumpcja planu ogólnego. Jego wizualizacja będzie się odbywała w różnorodnych portalach mapowych, które z natury korzystają z aktualnych danych referencyjnych udostępnianych dynamicznie poprzez usługi WFS czy WMS, a nie danych na podstawie których formalnie zostały sporządzone te plany.

W celu wyznaczenia obszarów uzupełnienia zabudowy wykonane zostały następujące kroki:

1. Określone zostały zgrupowania nie mniej niż 5 budynków, w których obrys każdego z budynków w zgrupowaniu znajduje się w odległości nie większej niż 100 m od obrysu co najmniej jednego innego budynku w zgrupowaniu, przy uwzględnieniu ww. rodzajów budynków.
2. Wyznaczone zostały obszary ograniczone krzywą poprowadzoną w odległości 50 m od obrysu budynków położonych w zgrupowaniach, o których mowa w pkt 1.
3. Do obszarów, o których mowa w pkt 2 dodane zostały obszary o jednostkowej powierzchni nie większej niż 5000 m², ograniczone z każdej strony krzywą, o której mowa w pkt 2.
4. Wewnątrz obszarów, które powstały w wyniku wykonania czynności, o których mowa w pkt 2 i 3 wyznaczona została krzywa poprowadzona w odległości 40 m od granicy tych obszarów.
5. Od obszarów, które powstały w wyniku wykonania czynności, o których mowa w pkt 2 i 3, odjęte zostały obszary znajdujące się między krzywą będącą granicą tych obszarów a krzywą, o której mowa w pkt 4.
6. Obszary uzupełnienia zabudowy wyznaczone w sposób, o którym mowa w pkt 1-5 zostały rozszerzone uwzględniając lokalne uwarunkowania oraz politykę przestrzenną gminy, nie więcej niż o obszar o łącznej powierzchni obliczonej zgodnie ze wzorem:

$$P_p = 25 \% * (P_b - P_u)$$

gdzie:

P_p - oznacza łączną maksymalną powierzchnię powiększenia obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w pkt 1-5, w wyniku rozszerzenia ich granic,

P_b - oznacza łączną powierzchnię obszarów wyznaczonych w sposób, o którym mowa w pkt 1-3,

P_u - oznacza łączną powierzchnię obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w pkt 1-5.

Dla gminy Olszanka wartości te wynoszą:

P_p	502 305,39 m ²
P_b	4 264 136,92 m ²
P_u	2 254 915,38 m ²

Obszar uzupełnienia zabudowy został poszerzony o 484 898 m².

Maksymalna możliwa powierzchnia rozszerzenia ouz (P_p)	502 305,39 m ²
Faktyczna powierzchnia rozszerzenia ouz	484 898,00 m ²
Różnica	17 407,39 m ²

Wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy w granicach określonych w planie ogólnym gminy wynika z potrzeby zapewnienia racjonalnego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią. Działanie to ma na celu efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej, takiej jak: drogi, sieci wodno-kanalizacyjne, obiekty edukacyjne, zdrowotne oraz inne elementy zagospodarowania terenu, które już funkcjonują w przestrzeni gminy. Pozwala to ograniczyć konieczność kosztownych inwestycji w nowe tereny oraz minimalizuje negatywne skutki rozpraszania zabudowy. Jednocześnie przyczynia się do ochrony terenów rolnych i przyrodniczych, które w przeciwnym razie mogłyby zostać

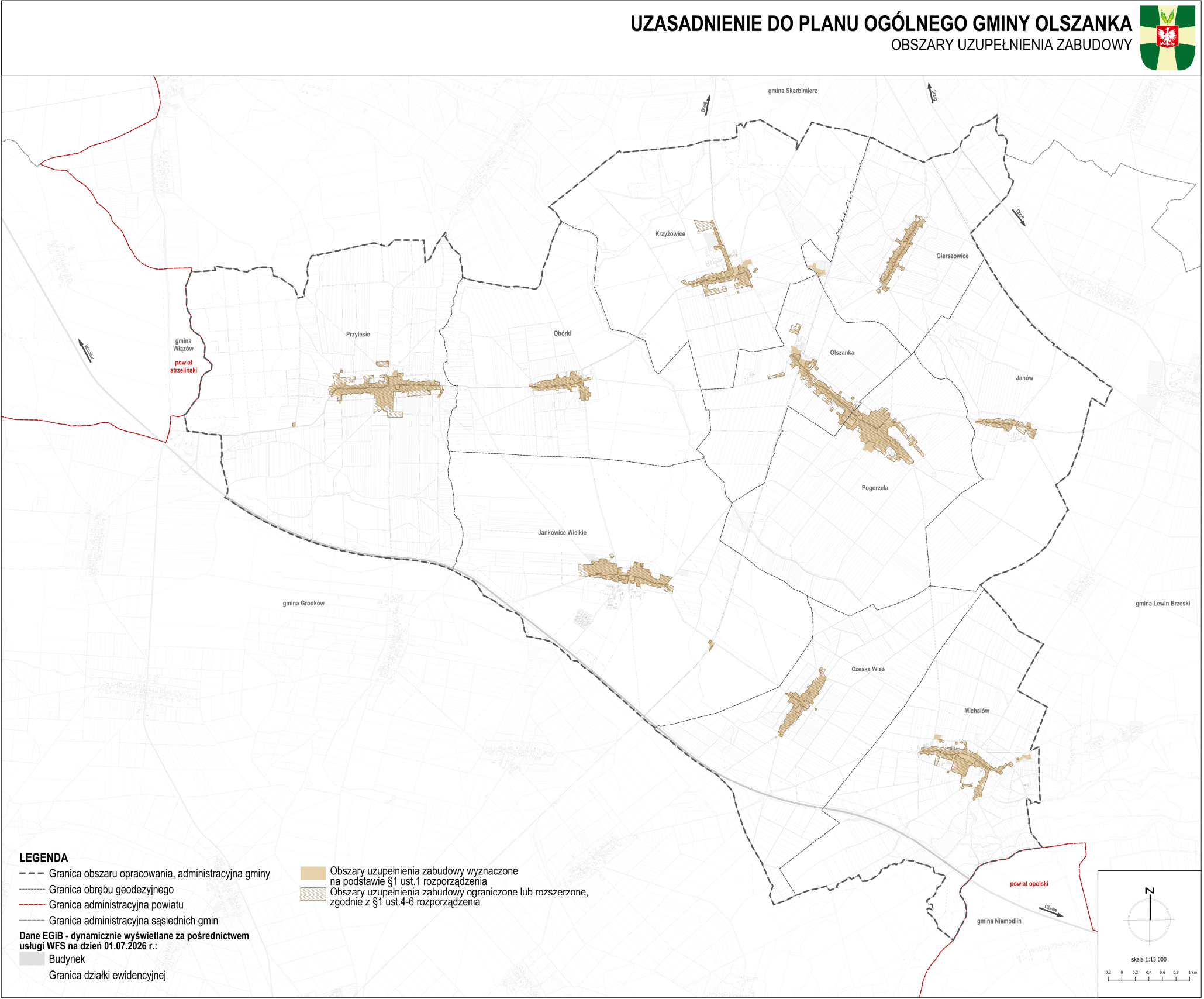
przeznaczone pod chaotyczną zabudowę. Wyznaczenie obszarów uzupełnienia zabudowy służy również zwiększeniu spójności przestrzennej oraz poprawie ładu urbanistycznego. Uzupełnianie istniejących zgrupowań budynków pozwala na rozwój zgodny z lokalnym kontekstem i istniejącą strukturą osadniczą, sprzyjając tworzeniu zwartych i funkcjonalnych układów przestrzennych.

Obszary uzupełnienia zabudowy zostały wyznaczone na podstawie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r., które określa metodykę ich identyfikacji. Wyznaczony w planie ogólnym obszar uzupełnienia zabudowy zawiera dopuszczalne poszerzenia, o których mowa powyżej. Wyznaczając obszar uzupełnienia zabudowy, kierowano się następującymi zasadami:

- Obszar uzupełnienia zabudowy został ograniczony (przycięty) w strefach innych niż strefy z zabudową mieszkaniową oraz zagrodową, co wykluczać będzie możliwość określenia sposobu zagospodarowania terenu i warunków zabudowy w drodze decyzji o warunkach zabudowy dla nowych inwestycji. Plan miejscowy jako podstawowe narzędzie kształtowania polityki przestrzennej gminy pozostaje w tych obszarach jedyną dopuszczalną formą ustalania przeznaczenia terenów oraz zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Jest to uzasadnione faktem, że strefy takie jak: usługowe, gospodarcze, produkcji rolniczej, górnictwa, zieleni i rekreacji, czy infrastruktury technicznej wymagają kompleksowego i skoordynowanego podejścia planistycznego, uwzględniającego wzajemne relacje funkcjonalne, potencjalne konflikty społeczne, oddziaływanie na środowisko oraz potrzeby w zakresie obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej.
- W zakresie stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową nie ustala się obszaru uzupełnienia zabudowy na terenach, na których obowiązują obecnie miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, dla których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej.
- Część obszarów uzupełnienia zabudowy została rozszerzona, w szczególności w strefach z zabudową mieszkaniową i zagrodową z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z występowania użytków rolnych klas I–III.

W gminie Olszanka możliwość poszerzania obszarów uzupełnienia zabudowy jest ograniczona przez występowanie użytków rolnych klas I–III. Na tych gruntach (poza granicami administracyjnymi miast) rozszerzenie obszaru uzupełnienia zabudowy jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1. Dotyczy to terenów wyznaczonych w wyniku czynności określonych w ww. pkt 1–3.
2. Obszar ten znajduje się w odległości nie większej niż 50 m od granicy pasa drogowego drogi publicznej, zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889).
3. Wyłączone są z tego przepisu drogi ekspresowe i autostrady.

Rys. 4 Obszary uzupełnienia zabudowy (źródło: opracowanie własne).

4. PRZYCZYNY USTALENIA GMINNYCH STANDARDÓW URBANISTYCZNYCH W ZAKRESIE OKREŚLONYM W PLANIE OGÓLNYM

Gminne standardy urbanistyczne obejmują gminny katalog stref planistycznych oraz mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej. W planie ogólnym gminy Olszanka nie ustala się gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej.

W gminnym katalogu stref planistycznych określone zostały:

- profil funkcjonalny stref planistycznych;
- wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy oraz maksymalnego udziału powierzchni zabudowy - w strefach planistycznych:
 - strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
 - strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
 - strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową,
 - strefie usługowej,
 - strefie gospodarczej,
 - strefie produkcji rolniczej;
- wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej - w strefach planistycznych:
 - strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
 - strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
 - strefie wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową,
 - strefie usługowej,
 - strefie gospodarczej,
 - strefie produkcji rolniczej,
 - strefie infrastrukturalnej,
 - strefie zieleni i rekreacji,
 - strefie cmentarzy;

nie mniejsze niż wynika to z przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. z 2023 r., poz. 2758).

Ustalenia gminnego katalogu stref planistycznych wynikają z potrzeby zapewnienia spójnego, zrównoważonego i racjonalnego zagospodarowania przestrzeni, zgodnego z interesem publicznym oraz zasadami ładu przestrzennego. Katalog ten stanowi podstawowy element porządkujący strukturę przestrzenną gminy, umożliwiając przejrzyste i jednolite definiowanie funkcji terenów oraz ich parametrów zagospodarowania. Każda strefa planistyczna posiada określony profil funkcjonalny, który został opracowany w oparciu o szczegółową analizę lokalnych uwarunkowań – takich jak istniejący sposób użytkowania terenu, jego fizjograficzne cechy, dostępność do infrastruktury technicznej i transportowej, a także obecność oraz znaczenie elementów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Dzięki powiązaniu ustaleń planistycznych z realiami przestrzennymi i funkcjonalnymi możliwe jest optymalne dostosowanie przeznaczenia terenów do ich potencjału oraz ograniczeń, co pozwala na uniknięcie lokowania intensywnych form zabudowy na obszarach nieprzystosowanych do ich obsługi infrastrukturalnej lub środowiskowej i umożliwia zapobieganie konfliktom przestrzennym – na przykład poprzez separację stref aktywności gospodarczej od stref z zabudową mieszkaniową. Takie podejście przyczynia się do bardziej harmonijnego współistnienia różnych funkcji przestrzennych oraz minimalizuje negatywne oddziaływania.

Kształtowanie przestrzeni w oparciu o spójne strefy planistyczne sprzyja także ograniczeniu zjawiska rozpraszania zabudowy, wzmacnia efektywność wykorzystania istniejącej infrastruktury oraz wspomaga ochronę zasobów środowiskowych, zapewniając ciągłość systemów przyrodniczych i klarowność struktury funkcjonalno-przestrzennej.

W procesie ustalania katalogu stref planistycznych ujednolicone zostały, w miarę możliwości, parametry i wskaźniki urbanistyczne przypisane do poszczególnych stref, w szczególności w odniesieniu do stref umożliwiających realizację funkcji mieszkaniowych oraz dla stref produkcji rolniczej, co miało na celu wprowadzenie jednolitych, przejrzystych i czytelnych zasad kształtowania zabudowy w całej gminie. Dla stref usługowych czy gospodarczych przyjęte wskaźniki oraz parametry

urbanistyczne uzależnione są od uwarunkowań, takich jak: zabudowa już istniejąca, sąsiedztwo funkcji konfliktogennych, ustalenia planów miejscowych, a także potencjał rozwojowy poszczególnych obszarów.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych, a także w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby związane z zapewnieniem warunków do dalszego funkcjonowania oraz rozwoju małych gospodarstw rolnych, w tym do zwiększenia ich konkurencyjności i możliwości dostosowania do współczesnych uwarunkowań prowadzenia działalności rolniczej, w sposób systemowy zmodyfikowano ustalenia dotyczące stref produkcji rolniczej (SR). Zmiany te polegały na korekcie wskaźników zagospodarowania poprzez zwiększenie dopuszczalnego udziału zabudowy oraz wskaźnika intensywności zabudowy.

5. SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY

5.1 POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY OKREŚLONA W STRATEGII ROZWOJU GMINY LUB STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO

Przepis art. 13b pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który przewiduje konieczność uwzględnienia polityki przestrzennej gminy określonej w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego w ustaleniach planu ogólnego gminy, wchodzi w życie od 1 lipca 2026 r. – stosownie do przepisu art. 78 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, w brzmieniu nadanym przepisem art. 4 pkt 7 lit. b ustawy z 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw.

Zgodnie natomiast z art. 51 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw ustalenia pierwszego planu ogólnego gminy w danej gminie określa się, uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego, których opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Rada Gminy Olszanka w dniu 30 kwietnia 2026 r. uchwałą Nr XXVI/187/2026 przyjęła „Strategię Rozwoju Gminy Olszanka na lata 2025-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Strategia ta opracowania została na podstawie uchwały Nr XIII/91/2025 Rady Gminy Olszanka z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Olszanka na lata 2025-2035 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Plan ogólny gminy Olszanka uwzględnia politykę przestrzenną określoną w Strategii, w szczególności ustalenia i rekomendacje zawarte w rozdziale 9 dotyczącym kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Przyjęte w planie ogólnym rozwiązania stanowią rozwinięcie kierunków rozwoju przestrzennego wskazanych w Strategii oraz służą realizacji jej celów w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym.

Strategia zakłada kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy z uwzględnieniem funkcji mieszkaniowej, rolniczej, usługowej, produkcyjnej, rekreacyjnej i turystycznej. W planie ogólnym znalazło to odzwierciedlenie poprzez wyznaczenie stref planistycznych odpowiadających istniejącym oraz planowanym funkcjom terenu, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań środowiskowych, społecznych i gospodarczych. Szczególną uwagę poświęcono zachowaniu rolniczego charakteru gminy przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju działalności usługowej i gospodarczej, zwłaszcza w obszarach posiadających korzystne powiązania komunikacyjne.

Jednym z podstawowych założeń Strategii jest przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy oraz rozwój osadnictwa w nawiązaniu do istniejących struktur przestrzennych. Plan ogólny realizuje ten kierunek poprzez koncentrację nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową przede wszystkim w obrębie istniejących jednostek osadniczych, jako kontynuację lub uzupełnienie już wykształconych układów zabudowy. Wyznaczone strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową oparto na zasadzie zwartości przestrzennej oraz wykorzystania istniejącego układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej.

Plan ogólny uwzględnia również strategiczne założenie racjonalnego gospodarowania przestrzenią i ochrony najcenniejszych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W procesie wyznaczania nowych terenów rozwojowych dążono do minimalizacji przeznaczania pod zabudowę gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych, koncentrując rozwój funkcji osadniczych na terenach już częściowo przekształconych lub bezpośrednio związanych z istniejącą zabudową. Rozwiązanie

to jest zgodne z rekomendacjami Strategii dotyczącymi zachowania równowagi pomiędzy funkcją rolniczą a rozwojem funkcji osadniczych i gospodarczych.

Realizując kierunki rozwoju rekreacyjnego i turystycznego wskazane w Strategii, plan ogólny zachowuje oraz wzmacnia potencjał terenów otwartych, obszarów zieleni, tras komunikacji pieszej i rowerowej oraz terenów pełniących funkcje rekreacyjne. Istotnym elementem polityki przestrzennej pozostaje również ochrona walorów krajobrazowych i środowiskowych gminy oraz zachowanie ciągłości powiązań przyrodniczych.

W rezultacie przyjęte w planie ogólnym rozwiązania przestrzenne pozostają zgodne z kierunkami rozwoju określonymi w Strategii Rozwoju Gminy Olszanka na lata 2025–2035, zapewniając warunki dla zrównoważonego rozwoju gminy, ochrony jej zasobów przyrodniczych i rolniczych, wzmacniania funkcji mieszkaniowych i gospodarczych oraz utrzymania ładu przestrzennego.

5.2 USTALENIA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA

W projekcie planu ogólnego gminy Olszanka uwzględnione zostały zasady zagospodarowania oraz uwarunkowania i kierunki rozwoju przestrzennego o znaczeniu ponadlokalnym, ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.), w tym:

1. Zasady zagospodarowania:

Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Olszanka odbywa się z uwzględnieniem poniższych zasad:

- 1) zachowania ładu przestrzennego — przejawiającej się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej, umożliwiającej uzyskanie harmonijnej całości uwzględniającej w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne;
- 2) racjonalnego kształtowania sieci osadniczej, uwzględniającego potrzeby i możliwości rozwojowe gminy oraz dążenie do spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwartości jednostek osadniczych oraz uzyskania równowagi terenów zabudowanych i terenów zieleni;
- 3) preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) — oznaczającej intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę;
- 4) budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego — polegającej na pielęgnowaniu tradycji kulturowych, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych;
- 5) spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu — w celu wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów rozwojowych przy jednoczesnej minimalizacji sytuacji konfliktowych, polegającej na wskazaniu, poszanowaniu i ochronie obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony) przy wyznaczaniu wielofunkcyjnych obszarów rozwoju;
- 6) stymulowania rozwoju — społecznego, gospodarczego i przestrzennego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych.

2. Uwarunkowania i kierunki rozwoju przestrzennego:

1) Struktura i funkcje gminy.

W rozwoju przestrzennym gminy Olszanka uwzględniono m.in. wielofunkcyjny rozwój obszaru oraz zachowanie i ochronę obszarów dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego. Dla obszarów wiejskich przewidziano rozwój wielofunkcyjny, w tym rozwój rolnictwa wyspecjalizowanego i ekologicznego oraz funkcji turystyki i rekreacji.

2) Dostępność transportowa.

W rozwoju przestrzennym gminy uwzględniono m.in.:

- a) przebieg autostrady A4 relacji Jędrzychowice — Korczowa postulowanej do rozbudowy o trzeci pas ruchu w zależności od skali rosnącego natężenia ruchu;
- b) przebieg drogi krajowej nr 94 relacji Krzywa — Balice;

- c) przebieg drogi wojewódzkiej nr 401 relacji Żłobizna — Pakosławice, docelowo przewidzianej do osiągnięcia parametrów klasy G wraz z postulowanymi obejściami miejscowości Krzyżowice, Obórki i Przylesie;
- d) przebieg drogi wojewódzkiej nr 458 relacji Obórki — Popielów, docelowo przewidzianej do osiągnięcia parametrów klasy G wraz z postulowanymi obejściami miejscowości Jankowice Wielkie i Michałów;
- e) przebieg drogi wojewódzkiej nr 462 relacji Stobrawa — Krzyżowice, docelowo przewidzianej do osiągnięcia parametrów klasy G wraz z postulowanymi obejściami miejscowości Krzyżowice, Olszanka, Pogorzela i Janów;
- f) przebieg linii kolejowej nr 132 (E 30) relacji Wrocław-Bytom objętej umową „AGC”;
- g) przebieg drugorzędnej linii kolejowej nr 288 relacji Nysa — Brzeg, planowanej do modernizacji.

3) Infrastruktura techniczna.

W rozwoju przestrzennym gminy uwzględnione zostały m.in.:

- a) przebieg dwutorowej linii 400 kV relacji Dobrzeń — Wrocław;
- b) przebieg linii elektroenergetycznych 110 kV relacji: Dobrzeń Wielki — Pawłów, Dobrzeń Wielki — Hermanowice, Hermanowice — Pawłów.

4) System przyrodniczy i środowisko.

W rozwoju przestrzennym gminy uwzględniono m.in.:

- a) ochronę i wzmocnienie węzłowych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych, w tym:
 - rezerwat przyrody „Przylesie”,
 - ostoję SOO Natura 2000 PLH160014 „Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej”,
 - korytarz ekologiczny (dolina rzeki Nysy Kłodzkiej);
- b) ochronę przed hałasem:
 - w szczególności dla terenów wskazanych w strategicznych mapach hałasu jako zagrożone hałasem oraz na innych terenach zlokalizowanych w zasięgu oddziaływań akustycznych, w tym w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A4 lokalizowana jest zabudowa usługowa niechroniona akustycznie oraz zabudowa produkcyjno-usługowa,
 - zwrócono szczególną uwagę na uciążliwości związane z hałasem drogowym i kolejowym w przypadku wyznaczania terenów pod zabudowę wymienioną w art. 113 ust. 2 pkt 1) ustawy Prawo ochrony środowiska dążąc do jej lokalizowania poza zasięgiem tych uciążliwości.

5) Ochrona przeciwpowodziowa.

Planując zagospodarowanie gminy uwzględniono występowanie obszaru szczególnego zagrożenia powodzią doliny rzeki Nysa Kłodzka.

6) Inwestycje celu publicznego:

- a) Rewitalizacja linii kolejowej nr 288 Nysa – Brzeg,
- b) Budowa Gazociągu Zdziszowice – Wrocław,
- c) Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie Aglomeracji Brzeg, w tym modernizacja części osadowej oczyszczalni ścieków w Brzegu
- d) Obwodnica w ciągu drogi wojewódzkiej nr 401, 458 i 462.

Wyżej wymienione zasady zagospodarowania przestrzennego ujęte są w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego w sposób ogólny, co oznacza, że dokument ten określa ogólne kierunki rozwoju przestrzennego całego województwa, bez szczegółowego wskazania konkretnych lokalizacji czy działek. Zasady te, choć sformułowane na poziomie regionalnym, miały wpływ na sporządzenie planu ogólnego gminy Olszanka. Podczas jego opracowywania uwzględniono wytyczne wojewódzkie, dostosowując je do lokalnych uwarunkowań przestrzennych, demograficznych oraz gospodarczych.

Wskazane inwestycje celu publicznego nie wymagają bezpośredniego ujęcia w postaci nowych stref planistycznych w planie ogólnym gminy Olszanka. Są to inwestycje o charakterze liniowym (kolej, gazociąg, kanalizacja) lub modernizacyjnym, czyli związane głównie z usprawnieniem i unowocześnieniem istniejącej infrastruktury,

a nie z wyznaczaniem nowych terenów do zagospodarowania. Dlatego też ich przebieg i realizacja nie wymagają szczególnego uwzględnienia w układzie stref funkcjonalnych. Wyjątkiem jest wskazana obwodnica, ale w jej przypadku w planie ogólnym mogą zostać uwzględnione jedynie te drogi, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren. Obecnie brak jest jednak projektów budowy obwodnic na terenie gminy Olszanka.

5.3 UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKA

5.3.1 FORMY OCHRONY PRZYRODY ORAZ ICH OTULINY

W myśl ustawy o ochronie przyrody na terenie gminy Olszanka zostały ustanowione następujące formy ochrony przyrody: rezerwat przyrody „Przylesie”, obszar Natura 2000 PLH160014 „Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej” oraz użytek ekologiczny „Kanał Młyński”.

Rezerwat przyrody „Przylesie”

Został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 czerwca 1969 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu drzewostanów naturalnego pochodzenia, tworzących liczne formy przejściowe od grądów do łągów. Rezerwat zajmuje niewielką część około 350 ha enklawy leśnej, położonej pośród otwartego krajobrazu rolniczego.

Rezerwat w planie ogólnym w całości znajduje się w strefie otwartej (SO) bez ustalonych profili dodatkowych.

Obszar Natura 2000 PLH160014 „Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej”

Obejmuje na terenie gminy jedynie niewielką część Lasu Grodkowskiego położonego w dolinie Nysy Kłodzkiej, w południowo-wschodniej części gminy. Obszar obejmuje płaską dolinę zalewową Nysy Kłodzkiej oraz fragmenty teras nadzalewowych. Ze względu na zwarty charakter siedlisk przyrodniczych występujących głównie w lasach i jednocześnie izolację przestrzenną kompleksów zaproponowano ostoję w trzech fragmentach. Główny obejmuje kompleksy przyległe do koryta rzecznego wraz z krótkim odcinkiem łącznika między nimi wzdłuż koryta rzeki. Pozostałe dwa są izolowane i obejmują kompleks leśny koło Żelaznej i koło Ptakowic. W obszarze zidentyfikowano 6 siedlisk przyrodniczych i jeden gatunek – wymienione w I i II załączniku Dyrektywy Siedliskowej.

Przez obszar ten na terenie gminy przebiega autostrada A4, dlatego też oprócz strefy otwartej (SO) bez ustalonych profili dodatkowych w planie ogólnym została wyznaczona również strefa komunikacyjna (SK).

Użytek ekologiczny „Kanał Młyński”

Przedmiotem ochrony jest tu stare koryto kanału łączącego dawne młyny wodne z przyległymi doń bagnami znajdujące się w dolinie Nysy Kłodzkiej, w obrębie Grodkowskiego Lasu, być może są to również dawne starorzecza, które wykorzystywano jako część kanału.

Użytek ekologiczny w planie ogólnym w całości znajduje się w strefie otwartej (SO) bez ustalonych profili dodatkowych.

5.3.2 OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE ORAZ PASY O SZEROKOŚCI 50 M OD STOPY WAŁU

Na terenie Gminy Olszanka występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy.

Ponadto występują obszary:

- na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego,
- obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia Zbiornika Nysa.

Zagrożenie powodziowe jest spowodowane głównie rzeką Nysą Kłodzką, więc według danych występuje ono jedynie w południowo-wschodniej części gminy, we wsi Michałów. Mimo, iż w znaczącej części Nysa Kłodzka jest obwałowana, to

wały te nie są w stanie pomieścić przepływu wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%. Poza terenami otwartymi, zasięg tych wód obejmuje również niewielką część zabudowań wsi, w tym między innymi Kopalnie Kruszyw Naturalnych MICHAŁÓW.

W granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią plan ogólny przewiduje następujące strefy:

Strefa		Uzasadnienie przyjętego rozwiązania projektowanego
strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ)	177SJ	- uznanie stanu istniejącego; - skrajny fragment strefy w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią
strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową (SZ)	184SZ, 185SZ,	- uznanie stanu istniejącego; - strefy znajdują się w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%
strefa produkcji rolniczej (SR)	65SR	- uznanie stanu istniejącego jako strefy funkcjonalnie związanej z zabudową zagrodową (185SZ); - strefa znajduje się w obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%
strefa infrastrukturalna (SI)	8SI	uznanie stanu istniejącego
strefa górnictwa (SG)	1SG	- częściowo utrwalenie działalności wydobywczej; - umożliwienie dalszego wydobycia złóż piasków i żwirów; - ustalony profil podstawowy i dodatkowy uniemożliwiający po zakończonej eksploatacji trwałe zagospodarowanie obszaru na cele inne niż przyrodnicze
strefa otwarta (SO)	-	obszary naturalnej retencji wód powodziowych, pełniące funkcję ochronną poprzez okresowe przyjmowanie nadmiaru wód i ograniczanie ryzyka powodziowego
	7SO	w profilu dodatkowym dopuszczony teren elektrowni słonecznej jako uznanie stanu istniejącego
strefa komunikacyjna (SK)	21SK	uznanie stanu istniejącego w zakresie przebiegu autostrady A4 bez ustalonych profili dodatkowych

Wał przeciwpowodziowy wraz z pasem o szerokości 50 m liczonej od stopy wału zostały zlokalizowane w strefie otwartej (SO). Niezależnie od ustaleń niniejszego dokumentu, nadrzędne znaczenie mają przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, regulujące zasady ochrony i użytkowania wałów przeciwpowodziowych oraz terenów w pasie o szerokości 50 m od ich podstawy. Postanowienia ustawy należy traktować jako obowiązujące bezwzględnie i mające pierwszeństwo przed ustaleniami planistycznymi.

5.3.3 OBSZARY GRUNTÓW ZMELIOROWANYCH

Na terenie gminy Olszanka znajdują się około 370 ha gruntów zdrenowanych, ujętych w ewidencji urządzeń melioracji wodnych oraz zmeliorowanych gruntów, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 r., poz. 960 z późn. zm.). Grunty te zlokalizowane są w obrębie Gierszowice w północno-wschodniej części gminy i obok stref otwartych (SO), które umożliwiają działalność rolniczą, a tym samym wykorzystanie potencjału produkcyjnego tych terenów poprzez prowadzenie upraw rolnych, pastwiskowych lub łąkowych, znalazły się również w ich zasięgu strefy umożliwiające zabudowę.

W zasięgu zwartej zabudowy wsi obejmują one tereny w szczególności już zainwestowane, bądź przewidziane pod strefę produkcji rolniczej, umożliwiając tym samym rozwój gospodarstw rolnych. Grunty zmeliorowane znajdują się również w strefach 2SP, 7SP oraz 8SP jako przewidziana rezerwa pod rozwój gospodarczy gminy. Tereny te położone są w bezpośrednim sąsiedztwie drogi krajowej nr 94, która stanowi ważny korytarz transportowy o znaczeniu ponadlokalnym, łączący Opole z Brzegiem i Wrocławiem. Takie położenie sprzyja ograniczeniu natężenia ruchu ciężkiego w obrębie dróg lokalnych i osiedlowych, zapewniając dogodny dostęp inwestorów do sieci komunikacyjnej o wysokiej przepustowości. Jednocześnie położenie stref w oddaleniu od zwartej zabudowy mieszkaniowej zmniejsza ryzyko konfliktów społecznych związanych z potencjalnymi uciążliwościami, takimi jak hałas, ruch transportowy czy emisje.

Niemniej jednak, na pozostałym obszarze gminy występuje rozbudowana i funkcjonująca sieć cieków wodnych oraz rowów melioracyjnych, które nie zostały ujęte w ewidencji urządzeń melioracji wodnych ani w wykazie gruntów zmeliorowanych. Obszary te, mimo braku formalnego wpisu, posiadają istotne znaczenie użytkowe, zapewniając właściwe warunki wodno-gruntowe dla produkcji rolnej. Z tego względu przeważająca część gminy, obejmująca również grunty

zmeliorowane nieujęte w ewidencji, pozostaje w użytkowaniu rolniczym jako strefa otwarta (SO). Taki sposób zagospodarowania umożliwia dalsze wykorzystanie wysokiego potencjału rolniczego gminy, wspiera utrzymanie ładów przestrzennych oraz sprzyja zachowaniu równowagi między rozwojem gospodarczym a tradycyjną funkcją rolniczą, która dominuje w strukturze przestrzennej gminy Olszanka.

5.3.4 TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI ORAZ TERENY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ TE RUCHY

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy.

5.3.5 STREFY OCHRONNE UJĘĆ WODY

Na terenie gminy Olszanka występują następujące ujęcia wód powierzchniowych:

- ujęcie wody powierzchniowej z kanału przerzutowego Nysa Kłodzka – Oława w miejscowości Krzyżowice – eksploatowane w zależności od potrzeb miasta Brzeg,¹
- ujęcie wody surowej z rzeki Nysy Kłodzkiej w Michałowie.²

Część obszaru gminy znajduje się w strefie ochronnej pośredniej ujęcia wody powierzchniowej dla miasta Wrocławia zlokalizowanej na terenie m. Wrocław oraz powiatów: wrocławskiego, oławskiego w województwie dolnośląskim oraz powiatu brzeskiego w województwie opolskim. Strefa ta została ustanowiona Rozporządzeniem nr 1/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 4 lutego 2013 r., zmienionym Rozporządzeniem Nr 6 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 11 kwietnia 2017 r. Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi z wyjątkiem:
 - wód opadowych lub roztopowych spełniających wymogi i warunki zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - wód popłucznych ze stacji uzdatniania wody, spełniających wymogi i warunki zgodnie z obowiązującymi przepisami;”
- rolniczego wykorzystania ścieków;
- przechowywania lub składowania odpadów i odpadów promieniotwórczych;
- pojenia oraz wypasania zwierząt;
- wydobywania kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów;
- wykonywania robót melioracyjnych oraz wykopów ziemnych, z wyjątkiem prac związanych z:
 - potrzebami ujęcia wody, ujmowaniem, uzdatnianiem i dystrybucją wody,
 - utrzymaniem cieków powierzchniowych oraz urządzeń wodnych,
 - budownictwem mieszkalnym,
 - utrzymaniem i rozbudową urządzeń infrastruktury technicznej;
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych;
- używania samolotów do przeprowadzania zabiegów rolniczych;
- lokalizowania nowych ujęć wody;
- mycia pojazdów mechanicznych;
- urządzania parkingów, obozowisk oraz kąpielisk;
- użytkowania statków o napędzie spalinowym i uprawiania sportów motorowodnych;
- chowu lub hodowli ryb, ich dokarmiania lub zanęcania;
- urządzania przyrzeczysk;
- lokalizowania nowych zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- lokalizowania magazynów produktów ropopochodnych, a także rurociągów do ich transportu;
- lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętne;
- wykonywania odwodnień budowlanych lub górniczych, które wymagają pozwoleń wodnoprawnych;
- lokalizowania budownictwa turystycznego.

¹ Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Brzegu

² Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu

Strefy ochronny pośredniej ujęcia wody powierzchniowej ujęte zostały w ramach stref otwartych (SO). Ponadto w granicach tej strefy znalazła się strefa infrastrukturalna (1SI), związana z infrastrukturą wodociagową – ujęciami wody podziemnej w Obórkach oraz strefy komunikacyjne (SK).

Na terenie gminy Olszanka zlokalizowane są również następujące ujęcia wód podziemnych:

- z utworów czwartorzędowych w Obórkach;
- z utworów czwartorzędowych w miejscowości Gierszowice.

Dla wyżej wymienionych ujęć ustanowione zostały strefy ochronne. W odniesieniu do pierwszego z ww. wymienionych obowiązuje Rozporządzenie nr 14/2006 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 19 grudnia 2006 roku (*Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 17.01.2007 r. nr 2 poz.22*) w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w Obórkach, gmina Olszanka, powiat brzeski w województwie opolskim, zm. rozporządzeniem Nr 0510/P/6/2021 Wojewody Opolskiego z dnia 14 maja 2021 r. (*Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 14.05.2021 r. poz. 1331*) i rozporządzeniem nr 0510/P/20/2021 Wojewody Opolskiego z dnia 2 grudnia 2021 r. (*Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 02.12.2021 r. poz. 3131*).

Dla drugiego ujęcia wody obowiązuje Rozporządzenie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z dnia 30 czerwca 2005 r. (*Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 20.07.2005 r. nr 48 poz. 1496*) w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej z utworów czwartorzędowych w miejscowości Gierszowice gm. Olszanka pow. brzeski w woj. Opolskim zm. rozporządzeniem Nr 0510/P/7/2021 Wojewody Opolskiego z dnia 14 maja 2021 r. (*Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 14.05.2021 r. poz. 1332*) i rozporządzeniem nr 0510/P/19/2021 Wojewody Opolskiego z dnia 1 grudnia 2021 r. (*Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 02.12.2021 r. poz. 3100*).

Na terenach ochrony bezpośredniej ujęcia wody podziemnej zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony pośredniej zabrania się:

- rolniczego wykorzystania ścieków;
- przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych;
- lokalizowania zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- mycia pojazdów mechanicznych;
- lokalizowania nowych ujęć wody;
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania martwych zwierząt;
- wydobywania kopalin;
- wykonywania odwodnień budowlanych lub górniczych;
- urządzania pryzm kiszonkowych.

Strefa ochrony pośredniej z utworów czwartorzędowych w Obórkach obejmuje obok strefy otwartej (SO) oraz strefy infrastrukturalnej (SI), związanej z ujęciami, również strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (45SJ) oraz strefę produkcji rolniczej (68SR), jako uznanie stanu istniejącego.

Strefa ochrony pośredniej z utworów czwartorzędowych w Gierszowicach obejmuje swoim zasięgiem, obok strefy otwartej (SO) oraz strefy infrastrukturalnej (SI) związanej z ujęciami wód, także zwartą zabudowę miejscowości Olszanka, Pogorzela i Krzyżowice. Nowo projektowane rozwiązania, polegające w szczególności na uzupełnieniu istniejącej tkanki zurbanizowanej, nie pozostają w sprzeczności z zakazami obowiązującymi w strefie ochrony pośredniej. Ustalone strefy cmentarza (SC) stanowią uzacnienie stanu istniejącego. Ewentualne dodatkowe ograniczenia lub wymagania, wykraczające poza zakres ustaleń planu ogólnego, mogą zostać określone na dalszych etapach procesu planistycznego, w szczególności w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

5.3.6 OBSZARY OCHRONNE ZBIORNIKÓW WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH

Na obszarze gminy Olszanka nie zostały ustanowione obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.

5.3.7 TERENY GÓRNICZE I OBSZARY GÓRNICZE WRAZ Z FILARAMI OCHRONNYMI

Na terenie gminy Olszanka udokumentowane zostały złoża piasków i żwirów, dla których zostały ustanowione tereny oraz obszary górnicze.

Teren i obszar górniczy Michałów A (Nr w rejestrze 10-8/3/181) obejmuje teren o powierzchni 11 686,00 m² zlokalizowany na terenie wsi Michałów. Teren i obszar górniczy został ustanowiony na podstawie Decyzji Starosty Powiatowego nr 1/24 z dnia 27 września 2024 r. i obowiązuje do 31 grudnia 2039 roku.

Teren i obszar górniczy Jankowice Wielkie (Nr w rejestrze 10-8/2/152) obejmuje teren o powierzchni 20 000 m² i jest zlokalizowany w miejscowości Jankowice Wielkie. Teren i obszar górniczy został ustanowiony na podstawie Decyzji Starosty Powiatowego nr 1/20 z dnia 29 września 2020 r. i obowiązuje do 31 grudnia 2050 roku.

Dla obu lokalizacji, gdzie występuje teren i obszar górniczy związany z eksploatacją złoża piasków i żwirów została wyznaczona strefa górnictwa (SG).

5.3.8 UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA I PODZIEMNE BEZZBIORNIKOWE MAGAZYN SUBSTANCJI

Na terenie gminy Olszanka udokumentowane zostały złoża piasków i żwirów.

Złoże piasków i żwirów Michałów (ID 8039) według Bilansu złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r. złożo posiada zasoby wynoszące 171 tys. ton. Powierzchnia złoża wynosi 10 376 m², a stan zagospodarowania określa się jako złożo zagospodarowane (E).

Złoże piasków i żwirów Jankowice Wielkie (ID 19519) według Bilansu złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r. złożo posiada zasoby wynoszące 329 ty. ton. Powierzchnia złoża wynosi 20 000 m², a stan zagospodarowania określa się jako złożo zagospodarowane (E).

Złoża w planie ogólnym znajdują się w całości w granicach stref górnictwa (SG).

5.3.9 OBSZARY UZDROWISK ORAZ OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ

Gmina Olszanka nie posiada statusu gminy uzdrowiskowej. Na jej obszarze nie występują uzdrowiska ani tereny ochrony uzdrowiskowej, o których mowa w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. dotyczącej lecznictwa uzdrowiskowego, uzdrowisk, obszarów ochrony uzdrowiskowej oraz gmin uzdrowiskowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1135 z późn. zm.).

5.3.10 ZABYTKI OBJĘTE FORMAMI OCHRONY, O KTÓRYCH MOWA W USTAWIE Z DNIA 23 LIPCA 2003 R. O OCHRONIE ZABYTKÓW I OPIECIE NAD ZABYTKAMI (DZ. U. Z 2022 R. POZ. 840 ORAZ Z 2023 R. POZ. 951, 1688 I 1904), LUB UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ LUB GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Na terenie gminy Olszanka znajduje się obecnie 544 zabytków nieruchomych ujętych ochroną w Gminnej Ewidencji Zabytków, Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, a także w Rejestrze zabytków, z tego 535 obiektów zostało wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, a 50 do Rejestru Zabytków Województwa Opolskiego.

W procesie sporządzania spisu zabytków na terenie gminy, przyjęto jako podstawę Gminną Ewidencję Zabytków: Zarządzenie nr WG-VIII-116/2023 Wójta Gminy Olszanka z dnia 28 grudnia 2023 r. zmieniające Zarządzenie nr WG-VII-55/2016 Wójta Gminy Olszanka z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka, z późn. zm. na podstawie wykazu (załącznik nr 1) z dnia 28.12.2023 r., a także na podstawie Zarządzenia nr 2/2019 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 10 października 2019 r. w sprawie wojewódzkiej ewidencji zabytków, z uwzględnieniem zarządzenia nr 1/2021 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 18 stycznia 2021 r. dotyczącego zmian w Zarządzeniu nr 2/2019 z dnia 10 października 2019 r. w sprawie wojewódzkiej ewidencji zabytków i Zarządzenia nr 1/2022 Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 4 stycznia 2022 r. dotyczącego zmian w zarządzeniu nr 2/2019 z dnia 10 października 2019 r. z późn. zm. w sprawie wojewódzkiej ewidencji oraz Wykazu obiektów zabytkowych nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa opolskiego – stan na dzień 30 kwietnia 2025 r. Przy sporządzaniu wykazu zabytków nieruchomych dla gminy Olszanka korzystano również z kart zabytków.

W gminie Olszanka znajduje się 9 stanowisk archeologicznych objętych ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków w miejscowościach: Jankowice Wielkie, Janów, Obórki i Pogorzela. Jako podstawę w sporządzaniu wykazu zabytków archeologicznych przyjęto Wykaz Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Opolu (stan na grudzień 2015 r.).

Tab. 5 Wykaz zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka, Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków oraz ujętych w Rejestrze Zabytków Województwa Opolskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka, Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków, Rejestru Zabytków i kart ewidencyjnych zabytków).

WYKAZ ZABYTEKÓW NIERUCHOMYCH					
Lp.	Adres	Nazwa	Czas powstania	Forma ochrony	Uwagi
1.	Czeska Wieś	OGRODZENIE KOŚCIOŁA	XIV/XV w., około 1900r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 717/64 z dnia 06.03.1964	
2.	Czeska Wieś	CMENTARZ	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
3.	Czeska Wieś	ZABUDOWANIA STACJI PKP	koniec XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjna lokalizacja
4.	Czeska Wieś	KOŚCIÓŁ FILIALNY pw. NSPJ	1300r., XVIII w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 717/64 z dnia 06.03.1964	
5.	Czeska Wieś	SZKOŁA	I poł. XIX 1825r., lata 20- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 1966/72 z dnia 15.11.1972	
6.	Czeska Wieś	DOM LUDOWY, OBECNIE ŚWIETLICA WIEJSKA Z DEKORACJĄ STROPU SALI GŁÓWNEJ I POMIESZCZENIA GOSPODARCZEGO	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja nr Ks.B.t.II-187/1-2/10 z dnia 18.03.2010r.	
7.	Czeska Wieś (w zespole pkp)	DOM	koniec XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
8.	Czeska Wieś (w zespole pkp)	DOM	koniec XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
9.	Czeska Wieś 1; przy domach 1-2	DOM + STODOŁA	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
10.	Czeska Wieś 2	DOM + BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
11.	Czeska Wieś 6	DOM	4 ćwierć XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
12.	Czeska Wieś 8	DOM	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
13.	Czeska Wieś 10	STODOŁA	około 1900r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
14.	Czeska Wieś 11	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
15.	Czeska Wieś 12	DOM	koniec XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
16.	Czeska Wieś 13	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
17.	Czeska Wieś 14	DOM + BUDYNEK	około 1880r.,	Gminna Ewidencja Zabytków,	

		GOSPODARCZY	lata 80-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
18.	Czeska Wieś przy domach 14-15; 15	STODOŁA + DOM	około 1860r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
19.	Czeska Wieś 16	DOM	około 1850r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
20.	Czeska Wieś 17	DOM + STODOŁA	około 1900r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
21.	Czeska Wieś 18	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
22.	Czeska Wieś przy domu 21	LAMUS	2 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
23.	Czeska Wieś 23	DOM	około 1840r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
24.	Czeska Wieś przy domu 24	STODOŁA	około 1870r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
25.	Czeska Wieś 25	DOM+BUDYNEK GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
26.	Czeska Wieś 27	DOM	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
27.	Czeska Wieś 29	DOM	początek XX w., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
28.	Czeska Wieś 30	DOM	około 1880r., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
29.	Czeska Wieś 31	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
30.	Czeska Wieś 32	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
31.	Czeska Wieś 33	DOM	około 1880r., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
32.	Czeska Wieś 35	DOM	około 1870r., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
33.	Czeska Wieś 36	DOM	2 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Brak w wykazie GEZ, ale jest karta zabytku
34.	Czeska Wieś 37	DOM	koniec XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
35.	Czeska Wieś 38	DOM	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
36.	Czeska Wieś 39	DOM	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
37.	Czeska Wieś 40	DOM	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
38.	Czeska Wieś 41	DOM	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
39.	Czeska Wieś 44	DOM	3 ćwierć XIX	Gminna Ewidencja Zabytków,	

			w., lata 70-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
40.	Czeska Wieś 45	DOM	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
41.	Czeska Wieś 47	DOM + STODOŁA	początek XX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
42.	Czeska Wieś 49	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
43.	Czeska Wieś 50	DOM	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
44.	Czeska Wieś 51	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
45.	Czeska Wieś 54	DOM	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
46.	Czeska Wieś 55	DOM	około 1920r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
47.	Czeska Wieś 56	DOM	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
48.	Czeska Wieś 58	DOM	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
49.	Czeska Wieś przy domu 62	STODOŁA	3 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
50.	Czeska Wieś 63	DOM + STODOŁA	około 1900r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
51.	Czeska Wieś przy domu 66	STODOŁA	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
52.	Czeska Wieś 68	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
53.	Czeska Wieś 69	DOM	około 1870r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Budynek został wyburzony
54.	Czeska Wieś 85	DOM	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
55.	Czeska Wieś 86	DOM	4 ćwierć XIX w., 1934r..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
56.	Czeska Wieś 88	DOM	3 ćwierć XIX w., 1964r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
57.	Czeska Wieś 90	DOM	około 1830r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
58.	Czeska Wieś 91	DOM	około 1870r., 1964r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
59.	Czeska Wieś 92	DOM	około 1860r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
60.	Czeska Wieś 93	DOM + STODOŁA	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Budynek został wyburzony
61.	Czeska Wieś 95	DOM	około 1850r.,	Gminna Ewidencja Zabytków,	

			około 1900r., koniec	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
62.	Czeska Wieś 97	DOM	4 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
63.	Czeska Wieś 101	DOM-WYCUG	około 1825r., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
64.	Czeska Wieś przy domu 102	STODOŁA	około 1860r., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
65.	Czeska Wieś 103	DOM	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
66.	Czeska Wieś 104	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
67.	Czeska Wieś 107	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
68.	Czeska Wieś 108	DOM + ZABUDOWANIA GOSPODARCZE	około 1880r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
69.	Czeska Wieś 109	DOM + BUDYNKI GOSPODARCZE + STODOŁA	około 1880r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
70.	Czeska Wieś 110	DOM	około 1880r., po 2000r. (budynek gospodarczy i stodolę skreślono 24.05.2023 r.)	Gminna Ewidencja Zabytków	
71.	Czeska Wieś między 106 a 107	TRAFOSTACJA	około 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
72.	Gierszowice	OGRODZENIA KOŚCIOŁA FILIALNEGO RZYMSKO- KATOLICKI PW. MATKI BOSKIEJ SZKAPLERZNEJ	XV w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 706/64 z dnia 02.03.1964r.	
73.	Gierszowice	CMENTARZ RYMSKO- KATOLICKI	1 ćwierć XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
74.	Gierszowice	KOŚCIÓŁ FILIALNY RZYMSKO-KATOLICKI PW. MATKI BOSKIEJ SZKAPLERZNEJ	Około 1300r., 1503r., XVII w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 706/64 z dnia 02.03.1964r.	
75.	Gierszowice 18	SPICHLERZ	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1487/66 z dnia 09.08.1966r.	
76.	Gierszowice 18	BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1487/66 z dnia 09.08.1966r.	
77.	Gierszowice 22	DOM	około 1850r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1486/66 z dnia 08.08.1966 r.	
78.	Gierszowice 1	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
79.	Gierszowice 4	DOM W ZAGRODZIE	około 1890r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
80.	Gierszowice 8	DOM	około 1890r.,	Gminna Ewidencja Zabytków,	

			lata 80-te XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
81.	Gierszowice 9	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	1868r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
82.	Gierszowice 10	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
83.	Gierszowice 11	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
84.	Gierszowice 15	DOM W ZAGRODZIE	około 1860r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
85.	Gierszowice 16	SZKOŁA PODSTAWOWA	1920r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
86.	Gierszowice 17	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
87.	Gierszowice 24 i 24A	DOM	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków.	
88.	Gierszowice 29	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1925r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
89.	Gierszowice 30	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1870r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
90.	Gierszowice 34	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
91.	Gierszowice 40	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
92.	Gierszowice 41	DOM i STODOŁA	początek XX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
93.	Gierszowice 46	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
94.	Gierszowice 47	STODOŁA	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
95.	Gierszowice 49	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
96.	Gierszowice 51	DOM W ZAGRODZIE	około 1890r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
97.	Gierszowice 54	DOM	około 1870r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
98.	Gierszowice 60	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
99.	Gierszowice 66	DOM W ZAGRODZIE	około 1870r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Budynek został wyburzony
100.	Gierszowice 68	DOM	około 1925r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
101.	Gierszowice 69	DOM	około 1925r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
102.	Gierszowice 71	DOM MIESZKALNO-	około 1870r.,	Gminna Ewidencja Zabytków,	

		GOSPODARCZY I STODOŁA	koniec XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
103.	Gierszowice 73	DOM	około 1935r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
104.	Gierszowice 74	DOM i STODOŁA	4 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
105.	Gierszowice 76	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	koniec XIX w., początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
106.	Gierszowice 77	DOM W ZAGRODZIE	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
107.	Gierszowice	TRAFOSTACJA	lata 20-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
108.	Jankowice Wielkie	POZOSTAŁOŚCI OGRODZENIA KOŚCIELNEGO	XIV/XV w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
109.	Jankowice Wielkie	BRAMA WJAZDOWA ZESPOŁU DWORSKIEGO	około 1800r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
110.	Jankowice Wielkie	PARK W ZESPOLE FOLWARCZNYM	XIX/XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjna lokalizacja
111.	Jankowice Wielkie	CMENTARZ PARAFIALNY	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
112.	Jankowice Wielkie	KOŚCIÓŁ FILIALNY pw. WNIĘBOWZIĘCIA NMP	początek XIV w., XVI w., 1843r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr Zabytków nr 989/65 z dnia 04.05.1965r.	
113.	Jankowice Wielkie	DWÓR W ZESPOLE PARKOWYM	1800r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr Zabytków nr 990/65 z dnia 05.05.1965r.	
114.	Jankowice Wielkie	OFICyna W ZESPOLE DWORSKOFOLWARCZNYM	1854r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr Zabytków nr 990/65 z dnia 05.05.1965r.	
115.	Jankowice Wielkie	OBORA W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około połowy XIX w., 2 połowa XX	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr Zabytków nr 990/65 z dnia 05.05.1965r.	
116.	Jankowice Wielkie	STODOŁA W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około 1900r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr Zabytków nr 990/65 z dnia 05.05.1965r.	
117.	Jankowice Wielkie	SZKOŁA PODSTAWOWA (DAWN. DOM)	około 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1488/66 z dnia 09.08.1966r.	
118.	Jankowice Wielkie	CZWORAK W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
119.	Jankowice Wielkie	STODOŁA W ZESPOLE FOLWARCZNYM	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	Skreślony z Rejestru Zabytków Województwa
120.	Jankowice Wielkie	KUŹNIA W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około 1855r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
121.	Jankowice Wielkie	SPICHLERZ W ZESPOLE FOLWARCZNYM	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
122.	Jankowice Wielkie 7	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja	

				Zabytków	
123.	Jankowice Wielkie 8	DOM NAUCZYCIELA	lata 20-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
124.	Jankowice Wielkie 18	DOM	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
125.	Jankowice Wielkie 20	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
126.	Jankowice Wielkie 24	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
127.	Jankowice Wielkie 30	DOM + STODOŁA	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
128.	Jankowice Wielkie 34	DOM + BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1870r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
129.	Jankowice Wielkie 44	DOM i STODOŁA	koniec XIX w., 1983r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
130.	Jankowice Wielkie 60	DOM	lata 60-te XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
131.	Jankowice Wielkie 60A	RUINA DOMU		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Budynek został wyburzony
132.	Jankowice Wielkie 61	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
133.	Jankowice Wielkie 62	DOM + STODOŁA	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
134.	Jankowice Wielkie 75-76	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1915r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
135.	Jankowice Wielkie 91	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
136.	Janów	OGRODZENIE ZESPOŁU PAŁACOWEGO Z BRAMĄ WJAZDOWĄ	1 połowa XIX w., około 1913r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjny przebieg, tylko bramna wpisana do WEZ
137.	Janów	PARK KRAJOBRAZOWY W ZESPOLE PAŁACOWYM	początek XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 84/83 z dnia 01.10.1983r.	
138.	Janów	CMENTARZ PARAFIALNY		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
139.	Janów	PAŁAC W ZESPOLE PARKOWYM	1 połowa XVIII w., 1913r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 2176/87 z dnia 01.10.1987r.	
140.	Janów	SPICHLERZ W ZESPOLE PAŁACOWYM	koniec XVIII w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1490/66 z dnia 09.08.1966r.	
141.	Janów 14-14A	CZWORAK W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około 1825r., lata 20-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1489/66 z dnia 09.08.1966r.	
142.	Janów	KOŚCIÓŁ FILIALNY PW. WNIĘBOWZIĘCIA NMP		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
143.	Janów	OBORA W ZESPOLE FOLWARCZNYM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
144.	Janów	STODOŁA W ZESPOLE		Wojewódzka Ewidencja	

		FOLWARCZNYM		Zabytków	
145.	Janów	STODOŁA W ZESPOLE FOLWARCZNYM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
146.	Janów	KUŹNIA W ZESPOLE FOLWARCZNYM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
147.	Janów	ALTANA W ZESPOLE PAŁACOWYM	koło 1913r.	Gminna Ewidencja Zabytków	
148.	Janów	BUDYNEK GOSPODARCZY W ZESPOLE PAŁACOWYM	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
149.	Janów 1	SZKOŁA	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
150.	Janów 4	DOM W ZAGRODZIE	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
151.	Janów 6	DOM I STODOŁA	około 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków	
152.	Janów 7	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
153.	Janów 9	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
154.	Janów 10	DOM W ZAGRODZIE	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
155.	Janów 11	DOM W ZAGRODZIE	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
156.	Janów 13	DOM	około 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków	
157.	Janów 18	STODOŁA I BUDYNEK GOSPODARCZY	około połowy XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
158.	Janów 19	DOM W ZAGRODZIE	około 1920r.	Gminna Ewidencja Zabytków	
159.	Janów 20	DOM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
160.	Janów 21	DOM W ZAGRODZIE	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
161.	Janów 22	DOM I STODOŁA	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
162.	Janów 23	DOM I STODOŁA	4 ćwierć XIX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków	
163.	Janów 24	DOM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
164.	Janów 25	DOM	około 1930r.	Gminna Ewidencja Zabytków	
165.	Janów 26	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
166.	Janów 30	DOM I STODOŁA		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
167.	Janów 34	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
168.	Janów 44	DOM I STODOŁA		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
169.	Janów 60	DOM		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
170.	Janów 61	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
171.	Janów 62	DOM I STODOŁA		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
172.	Janów 75-76	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
173.	Janów 91	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
174.	Janów koło nr 13	TRAFOSTACJA	lata 20-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
175.	Krzyżowice	GROBOWIEC RODOWY NA	1903r.	Gminna Ewidencja Zabytków,	Orientacyjna

		CMENTARZU (OBEJŚCIE GROBOWE)		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	lokalizacja
176.	Krzyżowice	MUR WOKÓŁ KOŚCIOŁA FILIALNEGO	XV/XVI w., około 1900r.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 771/64 z dnia 08.04.1964r.	
177.	Krzyżowice	CMENTARZ	2 połowa XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
178.	Krzyżowice	KOŚCIÓŁ FILIALNY pw. WNIEBOWZİĘCIA NMP	XV w., 1560r., około 1900r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 393/58 z dnia 01.07.1958r. i 771/64 z dnia 08.04.1964r.	
179.	Krzyżowice 75	DOM I SKLEP (DAWN. ZAJAZD) Gospoda	około 1825r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1493/66 z dnia 09.08.1966r.	
180.	Krzyżowice	PAŁAC W ZESPOLE FOLWARCZNYM	XVIII w., około 1880r., 2 połowa XX	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
181.	Krzyżowice	RZĄDÓWKA W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około 1880r., 2 połowa XX	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
182.	Krzyżowice 50	DOM W ZESPOLE FOLWARCZNYM	około 1825r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
183.	Krzyżowice	SZKOŁA PODSTAWOWA	lata 30-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
184.	Krzyżowice	PRZEDSZKOLE (DAWN. WILLA)	około 1915r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
185.	Krzyżowice 4	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
186.	Krzyżowice 6	STODOŁA	około połowy XIX w., lata 90-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
187.	Krzyżowice 10	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	początek XX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
188.	Krzyżowice 11	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
189.	Krzyżowice 13	DOM + STODOŁA	koniec XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
190.	Krzyżowice 14	DOM I WYCUG	koniec XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
191.	Krzyżowice 20	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
192.	Krzyżowice 22	DOM	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
193.	Krzyżowice 19	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
194.	Krzyżowice 24	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
195.	Krzyżowice 25	DOM	1 połowa XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

196.	Krzyżowice 33	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
197.	Krzyżowice 37	DOM	około połowy XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
198.	Krzyżowice 38	DOM	1 połowa XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
199.	Krzyżowice 41	DOM	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
200.	Krzyżowice 42	DOM	około połowy XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
201.	Krzyżowice 43	DOM	1 połowa XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
202.	Krzyżowice 44	DOM	około połowy XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Na karcie zabytku adres to Krzyżowice 45
203.	Krzyżowice 48	DOM + BUDYNEK GOSPODARCZY	1 połowa XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
204.	Krzyżowice 49	DOM	1 połowa XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
205.	Michałów	OGRODZENIE ZESPOŁU PAŁACOWO-KOŚCIELNEGO	XV w., około 1600r., około 1900r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjny przebieg
206.	Michałów	OGRODZENIE KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO	XV-XVII w., XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjny przebieg
207.	Michałów	CMENTARZ EWANGELICKI	początek XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
208.	Michałów 52	ZESPÓŁ MŁYNA ELEKTRYCZNEGO	około 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjna lokalizacja
209.	Michałów	KOŚCIÓŁ GOTYCKI, później ewangelicko-augsburski pw. św. Michała	XIV w., 1826-27r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1182/66 z dnia 08.03.1966r.	
210.	Michałów 40	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY i LAMUS	około 1830r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1504/66 z dnia 9.08.1966	
211.	Michałów 126	PLEBANIA KOŚCIOŁA EWANGELICKO-AUGSBURSKIEGO Z BUDYNKIEM GOSPODARCZYM	około 1915r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
212.	Michałów	PAŁAC, później plebania kościoła parafialnego rzymsko-katolickiego pw. św. Jadwigi	1615-18, 1715-18, 1820, 1910-12r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
213.	Michałów	KAPLICA PAŁACOWA, później kościół parafialny rzymsko-katolicki pw. św. Jadwigi	1615-18, 1715-18, 1820, 1910-12r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 981/65 z dnia 3.05.1965	
214.	Michałów	STODOŁA i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1825r., lata 20-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
215.	Michałów 125	SZKOŁA PODSTAWOWA	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków,	

				Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
216.	Michałów koło nr 24	REMIZA	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
217.	Michałów 24	DAWNA GOSPODA I STODOŁA	2 ćw. XIX w. (stodoła), 4 ćw. XIX w. (gosp.)	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
218.	Michałów 112	DAWNA GOSPODA, później świetlica wiejska	ok. poł. XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
219.	Michałów 82	DOM NAUCZYCIELA	około 1925r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
220.	Michałów 3	STODOŁA	3 ćwierć XIX w., 2 poł. XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
221.	Michałów 11	DOM	1938r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
222.	Michałów 12	DOM	około 1870r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
223.	Michałów 13	DOM	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
224.	Michałów 20	DOM	początek XX w., koniec XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
225.	Michałów 21	DAWNA PIEKARNIA I BUDYNKI GOSPODARCZE	1819r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
226.	Michałów 22-23	STODOŁA	3 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
227.	Michałów 25	DOM	około 1840r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
228.	Michałów 27	DOM I STODOŁA	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
229.	Michałów 28	DOM W ZAGRODZIE	Około 1890 (dom), 3 ćw. XIX (b. gosp.)	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
230.	Michałów 30	DOM	około 1880r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
231.	Michałów 31	DOM I BUDYNKI GOSPODARCZE	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
232.	Michałów 33	DOM i OBORA	koniec XIX w. (dom), ok. 1850r. (obora), XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
233.	Michałów 34	DOM	ok. połowy XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
234.	Michałów 35	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1880r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
235.	Michałów 37	STODOŁA	około 1860r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
236.	Michałów 38	DOM	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

237.	Michałów 39	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
238.	Michałów 41	DOM I WYCUG Z BUDYNKIEM GOSPODARCZYM	1 połowa XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
239.	Michałów 42	DOM-WYCUG	4 ćwierć XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
240.	Michałów 43	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1840r. (dom), ok. 1927r. (stodoła)	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
241.	Michałów 44	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	ok. 1870 (dom), pocz. XX w. (b. gosp.)	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
242.	Michałów 45	DOM	około 1880r. Lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
243.	Michałów 50	DOM I WYCUG	około 1905r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
244.	Michałów 51	DOM I STODOŁA	4 ćwierć XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
245.	Michałów 52	DOM MŁYNARZA W ZESPOLE MŁYNA	około 1930r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
246.	Michałów 53	DOM	około 1928r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
247.	Michałów 59	DOM W ZAGRODZIE	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
248.	Michałów 61	DOM W ZAGRODZIE	3 ćw. XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
249.	Michałów 63	DOM I STODOŁA	4 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
250.	Michałów 67	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Budynek został wyburzony
251.	Michałów 69	DOM	około 1890r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
252.	Michałów 71	DOM I STODOŁA	3 ćw. XIX w. (dom), pocz. XX (stod.)	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
253.	Michałów 74	DAWNA MLECZARNIA I BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1860r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
254.	Michałów 75	DOM	3 ćw. XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
255.	Michałów 76	DOM I STODOŁA	ok. połowy XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
256.	Michałów 76A	DOM-WYCUG	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
257.	Michałów 77	DOM I STODOŁA	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
258.	Michałów 78	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1840r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

259.	Michałów 87	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
260.	Michałów 89	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
261.	Michałów 91	DOM	ok. poł. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
262.	Michałów 95	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1910r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
263.	Michałów 99	DOM	około 1900r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
264.	Michałów 100	DOM W ZAGRODZIE	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
265.	Michałów 101	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	koniec XIXw., lata 70-te Xxw.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
266.	Michałów 102	DOM	około 1910r., lata 70-te Xxw.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
267.	Michałów 103	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około połowy XIX w.,lata 70- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
268.	Michałów 104	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY I STODOŁA	koniec XIXw., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
269.	Michałów 105	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY I BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
270.	Michałów 106	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
271.	Michałów 113	DOM	około 1910r., lata 70-te Xxw.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
272.	Michałów 116	DOM	około 1925r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
273.	Michałów 117	DOM I STODOŁA	początek XX w., lata 70-te Xxw.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
274.	Michałów 121	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
275.	Michałów 122	DOM	około połowy XIX w.,lata 70- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
276.	Michałów 123	DOM	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
277.	Michałów 124	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
278.	Michałów 127	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
279.	Michałów 128	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	1861r., lata 70- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
280.	Michałów 129	DOM W ZAGRODZIE	około połowy XIX w.,lata 70- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

281.	Michałów 130	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
282.	Michałów 135	DOM	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
283.	Michałów 137	DOM I STODOŁA	około 1860r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
284.	Michałów 143	DOM I STODOŁA	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
285.	Obórki	OGRODZENIE KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO POLSKO-KATOLICKI pw. ŚW. PIOTRA I PAWŁA	XV w., XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjny przebieg
286.	Obórki	CMENTARZ PRZYKOŚCIELNY PARAFII POLSKO-KATOLICKIEJ P. W. ŚW. PIOTRA I PAWŁA	Około połowy XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Orientacyjna lokalizacja
287.	Obórki	PARK W ZESPOLE DWORSKIM	około 1830r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 59/81 z dnia 13.07.1981r.	
288.	Obórki	UKŁAD RURALISTYCZNY WSI OBÓRKI	Około 1300r.	Gminna Ewidencja Zabytków	Orientacyjny przebieg
289.	Obórki	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY POLSKO-KATOLICKI pw. ŚW. PIOTRA I PAWŁA	XV w., XVI w., XVII w., 1755r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 679/63 z dnia 29.04.1963r.	
290.	Obórki 64	DWÓR W ZESPOLE PARKOWYM	1825r., 1888r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 2320/93 z dnia 23.06.1993r.	
291.	Obórki	DAWNE CZWORAKI W ZESPOLE FOLWARCZNYM	2 ćwierć XIX w., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
292.	Obórki 60	DAWNA SZKOŁA Z DOMEM NAUCZYCIELA I BUDYNEK GOSPODARCZY	początek XX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
293.	Obórki 2	DOM WIELORODZINNY	Około 1900 r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
294.	Obórki 3	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
295.	Obórki 4	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	2 ćwierć XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
296.	Obórki 4A	BUDYNEK GOSPODARCZY	Około 1860r., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
297.	Obórki 6	DOM	Około 1840r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
298.	Obórki 8	DOM	około 1870r., około 1930r., po 2000	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
299.	Obórki 16	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1850r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
300.	Obórki 18	DOM	Około 1860r., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	Budynek został wyburzony
301.	Obórki 20	DOM	około 1830r., lata 60-te XX	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja	

			w.	Zabytków	
302.	Obórki 21	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
303.	Obórki 22	DOM	Okolo 1870r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
304.	Obórki 24	DOM	Okolo 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
305.	Obórki 26	DOM	Okolo 1860r., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
306.	Obórki 28	DOM I STODOŁA	okolo 1850r., okolo 1900r., koniec	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
307.	Obórki 29	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	okolo 1850r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
308.	Obórki 32	STODOŁA	2 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
309.	Obórki 32	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	Okolo 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
310.	Obórki 35	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
311.	Obórki 39	DOM W ZAGRODZIE	okolo 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
312.	Obórki 42	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
313.	Obórki 44	DOM	okolo 1670r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
314.	Obórki 45	DOM I STODOŁA	4 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
315.	Obórki 46	DOM	okolo 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
316.	Obórki 49	DOM I STODOŁA	okolo 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
317.	Obórki 7	DOM	Okolo 1840r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
318.	Obórki 55	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	Okolo 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
319.	Obórki 57	STODOŁA	3 ćwierć XIX w., 1970r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
320.	Obórki 59	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY	Okolo 1825r., 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
321.	Obórki 63	DOM I BUDYNEK GOSPODARCZY	okolo 1870r., początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
322.	Obórki 63a	DOM Z KUŹNIĄ	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
323.	Olszanka 8	DWÓR w zespole folwarcznym	okolo 1750r., okolo 1920r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja	

				Zabytków, Rejestr zabytków nr 982/65 z dnia 03.05.1965r.	
324.	Olszanka 3	MŁYN ELEKTRYCZNY Z BUDYNKIEM GOSPODARCZYM	Okolo 1915r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
325.	Olszanka 4	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
326.	Olszanka 5	DOM W ZAGRODZIE	4 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
327.	Olszanka 6	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około połowy XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
328.	Olszanka 11	BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1920r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
329.	Olszanka 12	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
330.	Olszanka 13	DOM	3 ćwierć XIX w., początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
331.	Olszanka 14	DOM W ZAGRODZIE	4 ćwierć XIX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
332.	Olszanka 15	DOM	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
333.	Olszanka 17	DOM i GOŁĘBNIK	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
334.	Olszanka 18	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
335.	Olszanka 20	DOM	koniec XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
336.	Olszanka 22	DOM i STODOŁA	Okolo 1915r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
337.	Olszanka 23	DOM i STODOŁA	początek XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
338.	Olszanka 25	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1855r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
339.	Olszanka 26	DOM W ZAGRODZIE	około 1860r., koniec XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
340.	Olszanka 27	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
341.	Olszanka 28	DOM	około 1900r.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
342.	Olszanka 28	DOM (WYCUG) + BUDYNEK GOSPODARCZY	1 ćwierć XIX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
343.	Olszanka 30	DOM	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
344.	Olszanka 30	KUŹNIA	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
345.	Olszanka 31	DOM W ZAGRODZIE	1 połowa XIX	Gminna Ewidencja Zabytków,	

			w., koniec XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
346.	Olszanka 32	DOM W ZAGRODZIE	1 połowa XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
347.	Olszanka 33	STODOŁA I BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1873r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
348.	Olszanka 35	GOŁĘBNIK	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
349.	Olszanka 36	STODOŁA W ZAGRODZIE	3 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
350.	Olszanka 39	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
351.	Olszanka 41	DOM W ZAGRODZIE	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
352.	Olszanka 42	DOM i STODOŁA	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
353.	Olszanka 43	DOM	około połowy XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
354.	Olszanka 44	DOM W ZAGRODZIE	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
355.	Olszanka 47	DOM W ZAGRODZIE	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
356.	Olszanka 48A	DOM	około 1900r.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
357.	Olszanka 53	DOM i STODOŁA	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
358.	Olszanka 55	DOM i STODOŁA	około 1860r., lata 60-te XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
359.	Olszanka 57	DOM i STODOŁA	3 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
360.	Olszanka 58	DOM	około 1870r., 1983r.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
361.	Olszanka 61	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około połowy XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
362.	Olszanka 61	DOM (WYCUG) + BUDYNEK GOSPODARCZY	około połowy XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
363.	Olszanka 68	DOM	około 1930r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
364.	Olszanka 8	OFICyna w zespole dworskim	początek XIX w., lata 60-te XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
365.	Olszanka 8	OBORA w zespole dworskim	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
366.	Olszanka	GORZELNIA (później Płatkarnia)	początek XX w., po 1945r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
367.	Olszanka	BUDYNEK MAGAZYNU w	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków,	

		zespole Gorzelni		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
368.	Olszanka	STACJA KOLEJOWA PKP	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
369.	Olszanka	STACJA KOLEJOWA PKP	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
370.	Olszanka 21	DOM (POCZTA)	około 1920r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
371.	Olszanka	WIEŻA CIŚNIEŃ	około 1925r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
372.	Olszanka koło 3	TRAFOSTACJA	Okolo 1915r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
373.	Pogorzela	OGRODZENIE KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO RZYMSKO-KATOLICKIEGO pw. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	XV w., 2 połowa XVI w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 696/64 z dnia 10.01.1964r..	
374.	Pogorzela	DROGA GMINNA		Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
375.	Pogorzela	ZAJAZD		Rejestr Zabytków nr 1509/66 z dnia 10.08.1966 r.	
376.	Pogorzela	KOŚCIÓŁ PARAFIALNY RZYMSKO-KATOLICKI p.w. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	1 połowa XIV w., 1600r., 1830r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 696/64 z dnia 10.01.1964r..	
377.	Pogorzela 3	SZKOŁA	początek XIX w., lata 20-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 1508/66z dnia 10.08.1966r.	
378.	Pogorzela 77	DOM	1ćwierć XIX w., lat 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 1511/66z dnia 10.08.1966r.	
379.	Pogorzela 78B	DOM W ZAGRODZIE	około 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 1512/66z dnia 10.08.1966r.	
380.	Pogorzela 92	DOM	około 1830r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 1513/66 z dnia 10.08.1966r.	
381.	Pogorzela 93	DOM	1833r., lata 70- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków z dnia 1514/66z dnia 10.08.1966r.	
382.	Pogorzela 10	PLEBANIA KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO RZYMSKO-KATOLICKIEGO PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA	1915r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
383.	Pogorzela koło nr 27	KUŹNIA	około 1836r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1510/66 z dnia 10.08.1966	
384.	Pogorzela 35	ŚWIETLICA WIEJSKA	2 ćw. XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
385.	Pogorzela 1	DOM	początek XX w., koniec XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
386.	Pogorzela 7	DOM I STODOŁA	koniec XIX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków,	

			XX w.	Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
387.	Pogorzela 8	DOM	początek XX w., lata 80-te XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
388.	Pogorzela 12	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
389.	Pogorzela 14	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
390.	Pogorzela 16	DOM	około 1880r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
391.	Pogorzela 19	DOM	około połowy XIX w.,lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
392.	Pogorzela 20	DOM i STODOŁA	koniec XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
393.	Pogorzela 21	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	koniec XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
394.	Pogorzela 22	DOM W ZAGRODZIE	3 ćwierć XIX w., około 1870r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
395.	Pogorzela 24	OBORA	około 1910r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
396.	Pogorzela 30	DOM	około 1930r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
397.	Pogorzela 33	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1860r., około 1905r., 1969r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
398.	Pogorzela 34	DOM I STAJNIA	około 1860r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
399.	Pogorzela 37	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
400.	Pogorzela 38	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków	
401.	Pogorzela 38A	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
402.	Pogorzela 39	DOM	około 1880r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
403.	Pogorzela 41	DOM	połowa XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
404.	Pogorzela 45	DOM	2 połowa XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
405.	Pogorzela 46	DOM W ZAGRODZIE	początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
406.	Pogorzela 49	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
407.	Pogorzela 50	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., około 1890r.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
408.	Pogorzela 51	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I	4 ćwierć XIX w., 2 połowa	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja	

		STODOŁA	XX w.	Zabytków	
409.	Pogorzela 52	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1880r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
410.	Pogorzela 55	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
411.	Pogorzela 57	DOM	około 1920r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
412.	Pogorzela 58	DOM	1 ćwierć XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
413.	Pogorzela 64	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	2 połowa XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
414.	Pogorzela 65	DOM	1859r., 1966r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
415.	Pogorzela 66	DOM	1872r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
416.	Pogorzela 67	DOM W ZAGRODZIE	1840r., 1874r.(stodoła), lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
417.	Pogorzela 68	DOM i OBORA	4 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
418.	Pogorzela 69	DOM I STODOŁA	4 ćwierć XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
419.	Pogorzela 70	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1900r., 1974r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
420.	Pogorzela 71	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
421.	Pogorzela 72	DOM W ZAGRODZIE	około 1880r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
422.	Pogorzela 73	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	około połowy XIX w.,lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
423.	Pogorzela 74	DOM W ZAGRODZIE	około 1860r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
424.	Pogorzela 75	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1910r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
425.	Pogorzela 79	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
426.	Pogorzela 80	DOM	1871r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
427.	Pogorzela 81	DOM	około połowy XIX w.,początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
428.	Pogorzela 82	DOM W ZAGRODZIE	około 1850r., około 1860r. (stodoła)	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
429.	Pogorzela koło nr 83	STODOŁA I BUDYNEK GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

430.	Pogorzela 87	DOM	około 1840r., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
431.	Pogorzela 88	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1850r., początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
432.	Pogorzela 89	DOM W ZAGRODZIE	około 1850r., około 1900r., 1910r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
433.	Pogorzela 90	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	3 ćwierć XIX w., początek XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
434.	Pogorzela 91	DOM I STODOŁA	koniec XIX w., 2 połowa XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
435.	Pogorzela 59	DOM	początek XX w., koniec XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
436.	Przylesie 57	OGRODZENIE KOŚCIOŁA FILIALNEGO RZYMSKOKATOLICKIEGO PW. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI	XV w., XVIII/XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
437.	Przylesie	KOŚCIÓŁ FILIALNY RZYMSKO-KATOLICKI PW. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI	XIV w., 1713r., XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1078/66 z dnia 21.01.1966r.	
438.	Przylesie 57	DOM I STODOŁA	około 1865r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1520/66 z dnia 10.08.1966r.	Tylko dom wpisany do Rejestru zabytków
439.	Przylesie 58	DOM	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1521/66 z dnia 10.08.1966r.	
440.	Przylesie 127	ZAJAZD „POD LASEM”, DAWNIEJ BAR „POD GRZYBKIEM”	około 1900r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1525/66 z dnia 10.08.1966r.	
441.	Przylesie 6	DOM I STODOŁA	2 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1515/66 z dnia 10.08.1966r.	
442.	Przylesie 13	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	2 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1516/66 z dnia 10.08.1966r.	
443.	Przylesie 49	DOM	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1517/66 z dnia 10.08.1966r.	
444.	Przylesie 54	DOM	2 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1518/66 z dnia 10.08.1966r.	
445.	Przylesie 55-56	DOM W ZAGRODZIE	około 1850r., spichlerz 1800r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1519/66 z dnia 10.08.1966r.	
446.	Przylesie 79	DOM	1 ćw XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1522/66 z dnia 10.08.1966	
447.	Przylesie 80	DOM I SPICHLERZ	około 1850r., spichlerz – pocz. XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr	

				1523/66 z dnia 10.08.1966r.	
448.	Przylesie 106	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	2 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1524/66 z dnia 10.08.1966r.	
449.	Przylesie 139	DOM I OBORA	1837r., obora – pocz. XX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1526/66 z dnia 10.08.1966r.	
450.	Przylesie 139A	DOM I OBORA	2 ćwierć XIX w., obora – ok. 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1526/66 z dnia 10.08.1966r.	
451.	Przylesie 149	DOM	około poł. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1527/66 z dnia 10.08.1966	
452.	Przylesie 150	DOM	2 ćw. XIX w., obora i stodoła około 1850r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1528/66 z dnia 10.08.1966r.	
453.	Przylesie 164	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków, Rejestr zabytków nr 1529/66 z dnia 10.08.1966	
454.	Przylesie 59	DOM	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
455.	Przylesie 62	DOM I STODOŁA	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
456.	Przylesie 63	DOM I STODOŁA	około 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
457.	Przylesie 64	DOM	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
458.	Przylesie 65	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
459.	Przylesie 66	DOM - WYCUG i STODOŁA	około 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
460.	Przylesie 69	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
461.	Przylesie 70	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
462.	Przylesie	SZKOŁA PODSTAWOWA I PRZEDSZKOLE	około 1910r., 1991r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
463.	Przylesie 122	ŚWIETLICA WIEJSKA I BIBLIOTEKA	około 1910r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
464.	Przylesie	PRZEDSZKOLE	około 1915r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
465.	Przylesie 122a	POCZTA I DOM MIESZKALNY	2 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
466.	Przylesie	REMIZA	lata 30-te XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
467.	Przylesie Koło 41	TRAFOSTACJA	lata 20-te XX w., koniec XX	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja	

			w.	Zabytków	
468.	Przylesie 1	DOM I STODOŁA	3 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
469.	Przylesie 2	MŁYN WODNY I DOM MŁYNARZA	około 1830r., lata 20te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
470.	Przylesie 3	DOM I STODOŁA	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
471.	Przylesie 4	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
472.	Przylesie 7	DOM I BUDYNKI GOSPODARCZE	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
473.	Przylesie 8	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
474.	Przylesie 9	BUDYNEK GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1870r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
475.	Przylesie 11A	DOM I STODOŁA	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
476.	Przylesie 12	DOM W ZAGRODZIE	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
477.	Przylesie 14	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
478.	Przylesie 16	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
479.	Przylesie 17	DOM I STODOŁA	1881r., stodoła 3 – ćw. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
480.	Przylesie 18	LAMUS I STODOŁA	Lamus-2 ćw. XIX w., stodoła 1920r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
481.	Przylesie 19	STODOŁA	około 1900r., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
482.	Przylesie 20	OBORA I STODOŁA	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
483.	Przylesie 22	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
484.	Przylesie 24	DOM	3 ćw. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
485.	Przylesie 26	DOM	około 1860r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
486.	Przylesie 27	DOM	koniec XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
487.	Przylesie 28	DOM	4 ćwierć XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
488.	Przylesie 29	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	4 ćw. XIX w., stodoła – ok. 1850r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
489.	Przylesie 30	DOM	koniec XIX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków	

			1979r.		
490.	Przylesie 31	DOM W ZAGRODZIE	około 1910r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
491.	Przylesie 34	DOM	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
492.	Przylesie 36	DOM	około 1915r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
493.	Przylesie 40	DOM	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
494.	Przylesie 41	DOM W ZAGRODZIE	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
495.	Przylesie 42A	DOM	około 1915r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
496.	Przylesie 43	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
497.	Przylesie 50	DOM	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
498.	Przylesie 51	DOM W ZAGRODZIE	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
499.	Przylesie 52	DOM	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
500.	Przylesie 55	DOM W ZAGRODZIE	około 1825r., bud.gosp.- 3 ćw. XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
501.	Przylesie 55-56	STODOŁA	początek XX w., koniec XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
502.	Przylesie 73	DOM W ZAGRODZIE	około 1825r., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
503.	Przylesie 75	STODOŁA I BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
504.	Przylesie 76	DOM i BUDYNEK GOSPODARCZY	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
505.	Przylesie 76A	DOM	4 ćw. XIX w., lata 70-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
506.	Przylesie 78	DOM W ZAGRODZIE	około 1840r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
507.	Przylesie 78A	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1850r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
508.	Przylesie 87	DOM I STODOŁA	około 1830r., stodoła – pocz. XX w., lata 80- te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
509.	Przylesie 91	DOM	1 ćw XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
510.	Przylesie 93	DOM Z OBORĄ I STODOŁĄ	1 ćw XIX w.,stodoła i obora 2 ćw.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

			XIX w.		
511.	Przylesie 94	DOM	około 1800r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
512.	Przylesie 100	DOM I STODOŁA	2 ćwierć XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
513.	Przylesie 101	DOM	około 1850r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
514.	Przylesie 102	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	1 ćw XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
515.	Przylesie 105	DOM	3 ćw. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
516.	Przylesie 107	DOM	4 ćw. XIX w., lata 70-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
517.	Przylesie 108	DOM	około 1840r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
518.	Przylesie 112	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	około 1840r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
519.	Przylesie 116	STODOŁA I BUDYNEK GOSPODARCZY	3 ćw. XIX w., lata 60-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
520.	Przylesie 117	DOM	4 ćw. XIX w., lata 60-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
521.	Przylesie 118	DOM	początek XX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
522.	Przylesie 119	DOM	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
523.	Przylesie 120	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
524.	Przylesie 121	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
525.	Przylesie 124	DOM	około 1840r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
526.	Przylesie 129	DOM I STODOŁA	około 1825r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
527.	Przylesie 131	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY I STODOŁA	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
528.	Przylesie 132	DOM I STODOŁA	koniec XIX w., stodoła – 3 ćw. XIX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
529.	Przylesie 136	DOM MIESZKALNO- GOSPODARCZY I STODOŁA	około 1840r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
530.	Przylesie 139B	DOM	3 ćw. XIX w., 1975r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
531.	Przylesie 140	DOM W ZAGRODZIE	2 ćw. XIX w., obora i stodoła około 1850r.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
532.	Przylesie 142	DOM	3 ćw. XIX w., lata 70-te XX	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja	

			w.	Zabytków	
533.	Przylesie 146	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	koniec XIX w., stodoła około 1920r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
534.	Przylesie 146A	DOM I STODOŁA	4 ćw. XIX w., stodoła – pocz. XX w.,	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
535.	Przylesie 147	DOM	około 1870r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
536.	Przylesie 151	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY	około 1800r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
537.	Przylesie 152	DOM MIESZKALNO-GOSPODARCZY I STODOŁA	2 ćw. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
538.	Przylesie 156	DOM I BUDYNKI GOSPODARCZE	3 ćw. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
539.	Przylesie 157	STODOŁA	2 ćw. XIX w., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
540.	Przylesie 158	DOM I BUDYNKI GOSPODARCZE	1879r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
541.	Przylesie 159	DOM I BUDYNKEK GOSPODARCZY	1860r., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
542.	Przylesie 160	DOM W ZAGRODZIE	1825r., stodoła – 1860r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
543.	Przylesie 161	DOM W ZAGRODZIE	1860r., lata 80-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
544.	Przylesie 162	DOM	4 ćw. XIX w., lata 80-te XX w..	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	
545.	Przylesie 163	DOM W ZAGRODZIE	3 ćw. XIX w., lata 70-te XX w.	Gminna Ewidencja Zabytków, Wojewódzka Ewidencja Zabytków	

Tab. 7 Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Zabytków opublikowanego przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu).

Numer stanowiska	Typ stanowiska	Okres	Forma ochrony
2/23/87-32	osada hutnicza – Jankowice Wielkie	epoka żelaza, okres wpływów rzymskich / kultura przeworska (faza D)	Rejestr Zabytków nr A-804/88
4/7/87-33	Osada - Janów	epoka kamienia, neolit / neolit, wczesne średniowiecze	Rejestr Zabytków nr A-544/80
5/24/87-33	Osada - Janów	epoka żelaza, okres wpływów rzymskich / kultura przeworska (IV - V w.)	Rejestr Zabytków nr A-770/87
12/22/87-32	stanowisko hutnicze - Obórki	epoka żelaza, okres wędrówek ludowych / kultura przeworska (faza D)	Rejestr Zabytków nr A-825/88
6/16/87-32	stanowisko hutnicze - Obórki	epoka żelaza, okres wpływów rzymskich / kultura przeworska (faza D)	Rejestr Zabytków nr A-824/88
7/17/87-32	stanowisko hutnicze - Obórki	epoka żelaza, okres wpływów rzymskich / kultura przeworska (faza D)	Rejestr Zabytków nr A-823/88
8/18/87-32	stanowisko hutnicze - Obórki	epoka żelaza / kultura przeworska (faza D)	Rejestr Zabytków nr A-822/88
5/-/87-33	stanowisko nieokreślone - Pogorzela	średniowiecze	Rejestr Zabytków nr A-32/65
1/2/87-33	osada hutnicza - Pogorzela	epoka żelaza, okres wpływów rzymskich / kultura przeworska (IV w.)	Rejestr Zabytków nr A-778/87

Ze względu na ogólny zakres planu ogólnego, ustalenie zasad zagospodarowania i ochrony obiektów oraz obszarów zabytkowych wykracza poza jego ramy merytoryczne i podlega procedurze sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Niemniej jednak, w ramach planu ogólnego uwzględniono wskazane powyżej obiekty i obszary zabytkowe poprzez przypisanie im najbardziej adekwatnej strefy funkcjonalnej z obowiązującym profilem podstawowym oraz określeniem profili dodatkowych oraz parametrami i wskaźnikami urbanistycznymi.

5.3.11 OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE

Na terenie gminy Olszanka nie występują obszary pomników zagłady ani ich strefy ochronne, o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120).

5.3.12 TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE

Na terenie gminy Olszanka nie występują tereny zamknięte w resorcie obrony narodowej. Występują natomiast tereny zamknięte, przez które przebiegają linie kolejowe, zgodnie z Decyzją Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz.Urz.MI.2020.38 ze zm.), wskazane w poniższym wykazie

Lp.	Obręb	Nr działki	Pow. działki [ha]	ID działki
1.	Gierszowice	4/4	6,1003	160106_2.0948.4/4
2.	Gierszowice	443/1	0,0132	160106_2.0948.443/1
3.	Gierszowice	444/1	0,0693	160106_2.0948.444/1
4.	Gierszowice	474	1,9100	160106_2.0948.474
5.	Gierszowice	475	5,6700	160106_2.0948.475
6.	Gierszowice	477/1	0,1275	160106_2.0948.477/1
7.	Gierszowice	485/1	0,0351	160106_2.0948.485/1
8.	Gierszowice	486/1	0,0253	160106_2.0948.486/1
9.	Gierszowice	487/3	0,0193	160106_2.0948.487/3
10.	Gierszowice	487/5	0,0213	160106_2.0948.487/5
11.	Gierszowice	489/1	0,0040	160106_2.0948.489/1
12.	Gierszowice	490/1	0,0284	160106_2.0948.490/1
13.	Gierszowice	491/1	0,0272	160106_2.0948.491/1
14.	Gierszowice	492/1	0,0243	160106_2.0948.492/1
15.	Gierszowice	497/1	0,0311	160106_2.0948.497/1
16.	Gierszowice	498/1	0,0392	160106_2.0948.498/1
17.	Gierszowice	499/1	0,0370	160106_2.0948.499/1
18.	Jankowice Wielkie	165/4	7,6925	160106_2.0953.165/4
19.	Janów	1/8	0,0493	160106_2.0950.1/8
20.	Janów	1/10	0,0259	160106_2.0950.1/10
21.	Janów	1/12	0,0240	160106_2.0950.1/12
22.	Janów	1/14	0,0695	160106_2.0950.1/14
23.	Janów	1/16	0,0644	160106_2.0950.1/16
24.	Janów	1/18	0,0904	160106_2.0950.1/18
25.	Janów	10/9	0,0574	160106_2.0950.10/9
26.	Janów	12/1	0,0149	160106_2.0950.12/1
27.	Janów	12/2	0,0681	160106_2.0950.12/2
28.	Janów	131/1	0,0627	160106_2.0950.131/1
29.	Olszanka	12/5	6,8527	160106_2.0947.12/5
30.	Pogorzela	313	2,8000	160106_2.0951.313

5.3.13 OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA

Na terenie gminy Olszanka nie wyznaczono obszarów ograniczonego użytkowania ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).

5.3.14 STREFY SANITARNE OD CMENTARZA

Wyznaczone w planie ogólnym strefy cmentarzy (SC) obejmują istniejące cmentarze oraz rezerwy przewidziane na ich poszerzenie. Ich lokalizacja została ukształtowana historycznie i funkcjonuje w obecnym zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m.

Wszystkie wyznaczone w planie ogólnym strefy planistyczne przeznaczone pod zabudowę, położone w granicach 150-metrowej strefy sanitarnej od cmentarzy, posiadają dostęp do sieci wodociągowej, co spełnia warunki określone w przywołanym rozporządzeniu.

W strefie 50 m od cmentarza nie ustala się nowych stref planistycznych umożliwiających realizację nowej zabudowy mieszkaniowej. Wyznaczone strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) czy zagrodową (SZ) obejmują istniejącą zabudowę. Wyjątek stanowi strefa 126SJ w zasięgu działki nr 138. Niemniej rozwiązania przyjęte na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą kształtować przyszłe zagospodarowanie tego terenu w sposób zapewniający zachowanie wymaganych odległości od cmentarza lub wyłączający możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w części strefy objętej ograniczeniami wynikającymi z przepisów odrębnych.

W strefach planistycznych w odległości 50 m od cmentarza w profilu podstawowym czy dodatkowym ustalone są tereny usług. Odnosząc się do możliwości lokalizowania zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego oraz zakładów przechowujących artykuły żywności, należy wskazać, że plan ogólny nie posiada instrumentów prawnych umożliwiających bezpośrednio ograniczanie tego rodzaju działalności. Ostateczne przeznaczenie terenów oraz szczegółowe zasady ich zagospodarowania, w tym ewentualne ograniczenia wynikające z przepisów sanitarnych dotyczących lokalizacji cmentarzy, będą każdorazowo uszczegóławiane i weryfikowane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5.3.15 OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI

Na terenie gminy Olszanka nie wyznacza się terenów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub remediacji.

5.3.16 OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI

Na podstawie uchwały nr LXIII/387/2024 Rady Gminy Olszanka z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowane i obszaru rewitalizacji na terenie całej wsi Pogorzela oraz Michałów został wyznaczony obszar zdegradowany oraz w mniejszym zakresie, obejmując tereny zabudowane – obszar rewitalizacji.

Obszary te zostały wyznaczone na podstawie „Diagnozy i delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Olszanka na potrzeby opracowania gminnego programu rewitalizacji”, którego głównym celem było wyodrębnienie obszaru gminy znajdującego się w obszarze kryzysowym tzn. charakteryzującym się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, zaliczyć do nich można w szczególności: bezrobocie, ubóstwo, czy niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Za obszar zdegradowany (a następnie obszar rewitalizacji) można uznać te fragmenty obszaru kryzysowego, które charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz równoczesnym występowaniem na tym obszarze co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, a także które mają istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Obszar wyznaczony jako zdegradowany zajmuje 1 789,7 ha, tj. 19,29% powierzchni gminy Olszanka. Na terenie tym mieszka 1070 osób. Powierzchnia obszaru rewitalizacji zajmuje łącznie 134,7 ha, tj. 1,45% powierzchni gminy.

Gminny Program Rewitalizacji dla gminy Olszanka na lata 2024-2030, stanowiący załącznik do uchwały Nr XVII/117/2025 Rady Gminy Olszanka z dnia 17 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Olszanka na lata 2024-2030, określa sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny powinien uwzględniać następujące rozstrzygnięcia przyjęte w GPR 2024-2030:

- poprawnie wskazywać granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- zapewniać spójność z celami i kierunkami rewitalizacji wyrażonymi w GPR,
- zapewniać spójność pomiędzy wskazanymi obszarami i zapisami zawartymi w planie ogólnym,
- zapewniać zgodność ustaleń w zakresie przeznaczenia terenu oraz parametrów i wskaźników zabudowy w stosunku do planowanych działań i projektów na obszarze rewitalizacji.

Wskazane w dokumencie przedsięwzięcia rewitalizacyjne w dużej mierze nie wymagają szczególnych ustaleń w planie ogólnym, gdyż dotyczą działań o charakterze społecznym, edukacyjnym, integracyjnym, organizacyjnym i aktywizacyjnym, związanych przede wszystkim ze zwiększaniem aktywności mieszkańców, przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu, poprawą dostępności usług społecznych, wspieraniem uczestnictwa w życiu lokalnym oraz wykorzystaniem lokalnych zasobów kulturowych i przyrodniczych dla rozwoju społecznego.

Poniżej wymienione zostały te kierunki działań, a następnie - konkretne projekty, które odnoszą się bezpośrednio do kształtowania przestrzeni gminy.

Kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji	Lokalizacja	Sposób realizacji w planie ogólnym
Przebudowa i dostosowywanie obiektów i przestrzeni do bardziej efektywnego pełnienia swoich funkcji.	Podobszar rewitalizacji Michałów	Ustalenia planu ogólnego nie wykluczają realizacji kierunku działania. W granicach obszaru rewitalizacji wyznaczono strefy umożliwiające funkcjonowanie istniejącej zabudowy oraz jej modernizację i dostosowanie do potrzeb mieszkańców.
Bezpieczna i dostępna dla wszystkich infrastruktura liniowa.		W profilach funkcjonalnych stref planistycznych dopuszczono realizację terenów komunikacji oraz infrastruktury technicznej, co umożliwia rozbudowę i modernizację ciągów komunikacyjnych oraz poprawę dostępności przestrzennej.
Zachowanie i upowszechnianie zasobów kulturowych i przyrodniczych.		Struktura stref planistycznych uwzględnia istniejące walory przyrodnicze i kulturowe. Ustalenia planu ogólnego nie ograniczają działań związanych z ochroną, ekspozycją i wykorzystaniem tych zasobów na potrzeby mieszkańców oraz rozwoju lokalnego.
Modernizacje budynków użyteczności publicznej dostosowujące je do współczesnych potrzeb.	Podobszar rewitalizacji Pogorzela	W granicach obszaru rewitalizacji wyznaczono strefy umożliwiające lokalizację i funkcjonowanie usług publicznych, co pozwala na przebudowę, rozbudowę i modernizację istniejących obiektów użyteczności publicznej.
Dostosowanie infrastruktury do zmieniającego się klimatu oraz potrzeb mieszkańców.		Ustalenia planu ogólnego umożliwiają realizację przedsięwzięć służących zwiększeniu odporności na zmiany klimatu, rozwojowi infrastruktury technicznej, zagospodarowaniu zieleni oraz poprawie jakości przestrzeni publicznych.

Nazwa projektu	Lokalizacja	Sposób realizacji w planie ogólnym
Wielofunkcyjne centrum sportowe.	Podobszar rewitalizacji Michałów, dz. nr 507	Cała działka znajduje się w strefie usługowej (SU).
Renowacja kościołów w Michałowie wraz z zagospodarowaniem placu.	Podobszar rewitalizacji Michałów, Michałów 119 i dz. nr: 516	Strefa usługowa (SU).
Zielone zakątki Michałowa.	Podobszar rewitalizacji Michałów, Michałów, dz. nr 707	Strefa otwarta (SO). W profilu podstawowym m.in. teren zieleni naturalnej, teren wód, w profilu

		dodatkowym: teren zieleni urządzonej.
Innowacyjna i dostępna świetlica wiejska.	Podobszar rewitalizacji Michałów, Michałów 112	Strefa usługowa (SU).
Remont świetlicy wiejskiej i terenu wokół niej.	Podobszar rewitalizacji Pogorzela, Pogorzela, dz. nr: 133/6, 133/13	Strefa usługowa (SU).
Pogorzelskie Stawy w nowej odsłonie.	Podobszar rewitalizacji Pogorzela, Pogorzela, dz. nr: 129, 134/3	Staw na dz. nr 129: strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ). W profilu podstawowym m.in. teren zieleni urządzonej, w profilu dodatkowym: teren wód. Staw na dz. nr 134/3: strefa usługowa (SU). W profilu podstawowym m.in. teren zieleni urządzonej, w profilu dodatkowym: teren wód.
Utworzenie miejsca integracji w Pogorzeli.	dz. nr 454/1, Pogorzela	Strefa zieleni i rekreacji (SN). W profilu podstawowym: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, w profilu dodatkowym: teren usług sportu i rekreacji, teren zieleni naturalnej.
Renowacja kościoła p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pogorzeli.	Podobszar rewitalizacji Pogorzela, Pogorzela, dz. nr 126	Strefa usługowa (SU).
Bezpiecznie na obszarze rewitalizacji (wiązka zadań inwestycyjnych z zakresu infrastruktury komunikacyjnej).	Wiele inwestycji o różnych lokalizacjach	Dla wszystkich stref planistycznych ustalony jest w profilu podstawowym teren komunikacji, co umożliwia realizację przedsięwzięć.

Podsumowując, na terenie gminy wyznaczono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji. W planie ogólnym utrwała się istniejące funkcje tych obszarów, dopuszczając ich nieznaczny rozwój w ramach ustaleń stref planistycznych. Dla kluczowych, wyznaczonych przez GPR 2024-2030 projektów, zapewniono odpowiednie zapisy w planie ogólnym, umożliwiające ich realizację.

5.3.17 OBSZARY CICHE W AGLOMERACJI ORAZ OBSZARY CICHE POZA AGLOMERACJĄ

Na terenie gminy Olszanka nie zostały wyznaczone obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją.

5.3.18 GRUNTY ROLNE STANOWIĄCE UŻYTKI ROLNE KLAS I-III ORAZ GRUNTY LEŚNE

Struktura klas bonitacyjnych gruntów w gminie Olszanka cechuje się znaczną różnorodnością zarówno pod względem powierzchni, jak i udziału w całkowitym areale. Grunty orne stanowią około 80% powierzchni gminy, z czego ponad połowa to użytki rolne chronione, zaliczane do II i III klasy bonitacyjnej, przy dominującym udziale klasy IIb. Grunty orne chronione występują w formie zwartych kompleksów we wschodniej części gminy, natomiast w pozostałych obszarach rozmieszczone są wyspowo. Łąki i pastwiska zajmują około 5% powierzchni gminy, przy czym ponad połowa z nich zaliczona została również do klas II i III bonitacji.

Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 6,57% powierzchni gminy, a grunty zabudowane i zurbanizowane – 5,65%.

Zarówno grunty rolne podlegające ochronie, jak i grunty leśne zostały w planie ogólnym ujęte przede wszystkim w ramach stref otwartych (SO). Wyznaczenie tych stref ma na celu zachowanie dotychczasowej funkcji użytkowej tych terenów oraz zapewnienie ciągłości przestrzennej obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, produkcyjnych i krajobrazowych, co służy zarówno ochronie środowiska, jak i utrzymaniu potencjału rolniczego gminy.

Na części gruntów rolnych, w tym również chronionych oraz leśnych wyznacza się jednak strefy umożliwiające realizację zabudowy, w tym również elektrowni słonecznych w ramach profilu dodatkowego. Rozwiązanie to podyktowane jest potrzebą równowagi ochrony gruntów o wysokiej jakości z koniecznością zaspokajania potrzeb rozwojowych społeczności lokalnej. W strefach z funkcją mieszkaniową dopuszcza się wyłącznie dogęszczanie i poszerzanie istniejącej zabudowy w granicach zwartej struktury wsi, co ma zapobiegać rozpraszaniu zabudowy i ograniczać niekontrolowaną urbanizację, w szczególności terenów rolnych.

W strefach usługowych, gospodarczych czy górniczych wskazuje się konieczność zabezpieczenia odpowiednich terenów na potrzeby rozwoju działalności gospodarczej i inwestycji o charakterze produkcyjnym lub wydobywczym. Strefy produkcji rolniczej podporządkowane są natomiast potrzebom rozwoju istniejących gospodarstw rolnych, z możliwością wprowadzania zabudowy związanej z ich funkcjonowaniem.

Jednocześnie podkreśla się, że wszelkie ustalenia dotyczące zmiany przeznaczenia gruntów rolnych chronionych na cele nierolnicze i nieleśne będą mogły zostać zrealizowane wyłącznie na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po uzyskaniu stosownych zgód wynikających z obowiązujących przepisów prawa. Taki tryb postępowania zapewnia z jednej strony ochronę najcenniejszych zasobów glebowych gminy, a z drugiej – umożliwia elastyczne reagowanie na rzeczywiste potrzeby rozwojowe lokalnej społeczności i gospodarki.

5.3.19 ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ

Na terenie gminy Olszanka nie występują zakłady stwarzające zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, bądź zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowej.

5.3.20 OBSZARY PASA NADBRZEŻNEGO, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PASA TECHNICZNEGO

Ze względu na znaczną odległość gminy od linii brzegu morskiego, na terenie gminy Olszanka nie występuje obszar pasa nadbrzeżnego.

5.4 ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU

Infrastruktura społeczna

Edukacja

Na terenie Gminy Olszanka funkcjonuje rozbudowana sieć placówek oświatowych, która w pełni zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie edukacji przedszkolnej i szkolnej. Gmina jest organem prowadzącym dla trzech Publicznych Zespołów Szkolno-Przedszkolnych, natomiast jedna szkoła działa pod auspicjami organizacji pozarządowej. Dla wszystkich placówek zapewnione są dowozy dzieci oraz kompleksowa obsługa finansowo-administracyjna, prowadzona przez Gminny Zespół Administracyjny Szkół i Przedszkoli w Olszance z siedzibą w Krzyżowicach.

Placówki prowadzone przez Gminę Olszanka:

- Publiczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Olszance:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Olszance (obwód: Olszanka, Pogorzela, Janów, Gierszowice, Krzyżowice),
 - Publiczne Przedszkole w Olszance (obwód: Olszanka, Pogorzela, Janów),
 - Publiczne Przedszkole w Krzyżowicach (obwód: Krzyżowice, Gierszowice).
- Publiczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Jankowicach Wielkich:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Jankowicach Wielkich (obwód: Jankowice Wielkie, Czeska Wieś),
 - Publiczne Przedszkole w Jankowicach Wielkich (obwód: Jankowice Wielkie, Czeska Wieś),
 - Oddział Przedszkolny w Czeskiej Wsi (obwód: Czeska Wieś).
- Publiczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przylesiu:
 - Publiczna Szkoła Podstawowa w Przylesiu (obwód: Przylesie, Obórki),
 - Publiczne Przedszkole w Przylesiu (obwód: Przylesie, Obórki).

Placówka prowadzona przez podmiot zewnętrzny:

- Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałem Przedszkolnym w Michałowie, prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie, przy udziale dotacji z budżetu Gminy Olszanka. Zapewnia edukację dzieciom z terenu Gminy Olszanka oraz Gminy Lewin Brzeski.

Kultura, sport i rekreacja

Kulturalne życie Gminy Olszanka ma charakter lokalny i opiera się przede wszystkim na integracji społeczności wiejskiej poprzez działalność świetlic wiejskich oraz bibliotek. Rolę organizacyjną i animacyjną w tym zakresie pełni Gminny

Ośrodek Kultury i Sportu w Olszance (GOKiS) – samorządowa instytucja kultury powołana w 1995 r. Siedziba GOKiS mieści się w zabytkowym pałacu w Krzyżowicach, który stanowi nie tylko miejsce pracy, ale również przestrzeń dla wydarzeń kulturalnych, warsztatów, spotkań czy wystaw. GOKiS pełni funkcję centrum koordynacyjnego dla wszystkich inicjatyw kulturalnych w gminie – organizuje wydarzenia o charakterze lokalnym i regionalnym, wspiera działania twórcze mieszkańców, współpracuje z lokalnymi stowarzyszeniami, szkołami i sołectwami. W kalendarzu gminy na stałe wpisały się wydarzenia takie jak: festyny rodzinne, dożynki, konkursy plastyczne i muzyczne, warsztaty rękodzielnicze, spotkania autorskie czy przeglądy artystyczne. Dzięki działalności GOKiS możliwe jest również kultywowanie lokalnych tradycji, obrzędowości i folkloru.

Kulturalna aktywność mieszkańców skupia się również wokół świetlic wiejskich, które funkcjonują w każdej miejscowości gminy – m.in. w Czeskiej Wsi, Gierszowicach, Janowie, Jankowicach Wielkich, Krzyżowicach, Michałowie, Obórkach, Olszance, Pogorzeli i Przylesiu. Świetlice są ważnym ogniwem życia społecznego – to właśnie tam odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży, spotkania mieszkańców, warsztaty tematyczne, zebrania wiejskie czy imprezy okolicznościowe. Pełnią funkcję lokalnych domów kultury, dostosowanych do potrzeb konkretnych społeczności. W Olszance rolę świetlicy spełnia obiekt szatniowo-rekreacyjny przy boisku sportowym.

Ważnym elementem działalności kulturalnej są także biblioteki. Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Pogorzeli oraz jej cztery filie zlokalizowane w Michałowie, Czeskiej Wsi, Przylesiu i Krzyżowicach nie tylko udostępniają księgozbiory, ale również realizują działania edukacyjne i animacyjne – takie jak spotkania z autorami, zajęcia czytelnicze dla dzieci, konkursy literackie i plastyczne czy lekcje biblioteczne. Biblioteki działają w ramach struktur GOKiS i pełnią istotną rolę w promowaniu czytelnictwa, rozwijaniu zainteresowań oraz budowaniu więzi międzypokoleniowych.

Życie sportowe w Gminie Olszanka jest ściśle związane z działalnością Ludowych Zespołów Sportowych, które aktywizują lokalne społeczności – głównie poprzez piłkę nożną. Ta dyscyplina cieszy się największym zainteresowaniem, a drużyny w różnych kategoriach wiekowych – od młodzików po seniorów – uczestniczą w rozgrywkach ligowych. Treningi i mecze odbywają się m.in. w Olszance, Jankowicach Wielkich, Przylesiu i Michałowie. W Pogorzeli funkcjonuje także Sekcja Sportów Siłowych przy LZS KS Olszanka, która oferuje zajęcia z trójboju siłowego, wyciskania sztangi, kulturystyki oraz fitness. Z oferty tej korzystają zarówno dzieci, jak i dorośli. Treningi odbywają się w specjalnie wyposażonej sali siłowni.

Gmina dysponuje rozbudowaną infrastrukturą sportową. W każdej miejscowości znajdują się boiska trawiaste, które służą zarówno LZS-om, jak i organizowanym przez GOKiS imprezom sportowym. W Olszance, przy szkole podstawowej, działa nowoczesny kompleks sportowy "Orlik", na którym odbywają się zajęcia prowadzone przez zatrudnionego animatora. W Jankowicach Wielkich, obok boiska przy szkole podstawowej, zbudowano strefę Street Workout, a także miejsca wypoczynkowo-rekreacyjne dla mieszkańców – ławki, altany, miejsca do grillowania czy zabawy dla dzieci. Dodatkowo w gminie działa Uczniowski Klub Sportowy – Akademia Piłkarska Olszanka, który szkoli młodych zawodników w trzech grupach wiekowych, wspierając rozwój ich umiejętności sportowych i promując zdrowy styl życia.

Opieka medyczna i socjalna

Gmina Olszanka realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej za pośrednictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) z siedzibą w Krzyżowicach, powołanego uchwałą Gminnej Rady Narodowej w dniu 26 kwietnia 1990 roku. Instytucja ta stanowi podstawowy filar lokalnej polityki społecznej, udzielając wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym różnego rodzaju problemami życiowymi.

W zakresie ochrony zdrowia, podstawową opiekę zdrowotną dla mieszkańców Gminy Olszanka świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Trzy Kotwice S.C." Przychodnia funkcjonuje w Ośrodku Zdrowia w Olszance, mieszczącym się w budynku należącym do Gminy. W tym samym obiekcie działa również gabinet stomatologiczny, prowadzony przez firmę DONI-COR Sp. z o.o. z Brzegu, co zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowej opieki dentystycznej na miejscu. W budynku Ośrodka Zdrowia funkcjonuje także punkt apteczny, który zaspokaja podstawowe potrzeby w zakresie dostępu do leków i środków medycznych. Jest to jedyna taka placówka na terenie gminy – pozostałe apteki i przychodnie specjalistyczne znajdują się w pobliskich miastach, takich jak Brzeg, Lewin Brzeski i Grodków.

Gmina Olszanka nie prowadzi samodzielnie żłobków ani innych form opieki nad dziećmi do lat trzech.

Ważnym aspektem lokalnej polityki zdrowotnej i społecznej jest także profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W tym zakresie Gmina Olszanka współpracuje z Gminą Brzeg na podstawie porozumienia

międzygminnego. W ramach tej współpracy gmina finansuje działalność Punktu Pomocy Kryzysowej w Brzegu, z którego mogą korzystać również mieszkańcy Olszanki. Punkt oferuje nieodpłatne wsparcie psychologiczne, pedagogiczne oraz poradnictwo socjalne i prawne.

Bezpieczeństwo

Na terenie Gminy Olszanka zadania związane z bezpieczeństwem publicznym oraz ochroną przeciwpożarową realizowane są przede wszystkim przez Ochotnicze Straże Pożarne (OSP). W gminie aktywnie funkcjonuje pięć jednostek:

- OSP Olszanka,
- OSP Przylesie,
- OSP Jankowice Wielkie,
- OSP Czeska Wieś,
- OSP Michałów.

Dwie z nich – OSP Olszanka oraz OSP Przylesie – zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co oznacza ich podwyższoną gotowość operacyjną i zdolność do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych na szerszą skalę, również poza obszarem gminy.

Działalność jednostek OSP oparta jest głównie na infrastrukturze będącej własnością Gminy – przede wszystkim remizach strażackich – które sukcesywnie są doposażane w nowoczesny sprzęt ratowniczy, zgodnie z potrzebami i możliwościami budżetowymi. Finansowanie tych jednostek odbywa się w ramach realizacji zadań własnych gminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego Gmina Olszanka pozostaje pod jurysdykcją Komisariatu Policji w Lewinie Brzeskim, który odpowiada za utrzymanie porządku i zapewnienie ochrony obywateli na całym obszarze gminy. Funkcjonariusze Policji z Lewina Brzeskiego prowadzą działania prewencyjne, interwencyjne oraz operacyjne w odpowiedzi na zgłoszenia mieszkańców, a także współpracują z władzami gminnymi oraz lokalnymi społecznościami w zakresie poprawy bezpieczeństwa i przeciwdziałania przestępczości.

Gmina Olszanka dysponuje także strukturami reagowania kryzysowego, które w sytuacjach nadzwyczajnych koordynowane są przez Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego. Przykładem skutecznego funkcjonowania tych struktur była sytuacja powodziowa we wrześniu 2024 roku, która objęła swoim zasięgiem znaczną część regionu. W odpowiedzi na zagrożenie podjęto niezwłoczne działania – w tym ogłoszenie pogotowia i alarmu przeciwpowodziowego oraz przeprowadzenie lokalnych ewakuacji – które pozwoliły na ograniczenie skutków żywiołu i ochronę ludności oraz mienia. Zaangażowanie lokalnych jednostek OSP, mieszkańców oraz współpraca z innymi służbami, w tym Wojskiem Obrony Terytorialnej, miały kluczowe znaczenie dla efektywnego zarządzania sytuacją kryzysową.

Podsumowanie

W planie ogólnym zostały uwzględnione istniejące obiekty oraz obszary infrastruktury społecznej. Realizacja ta nastąpiła przede wszystkim poprzez wskazanie stref funkcjonalnych, które w największym stopniu umożliwią utrzymanie i rozwój wskazanych placówek oraz zapewnią ich optymalne funkcjonowanie.

Infrastruktura transportowa

System komunikacji drogowej

Na terenie gminy Olszanka funkcjonuje zróżnicowany system zarządzania drogami publicznymi, oparty na zapisach art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889). Zgodnie z tymi regulacjami, poszczególne kategorie dróg podlegają różnym zarządom, którzy odpowiadają za ich utrzymanie, modernizację oraz rozwój. W granicach administracyjnych gminy wyróżniamy następujących zarządców dróg:

- drogi krajowe – zarządzane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA);
- drogi wojewódzkie – zarządzane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu;
- drogi powiatowe – zarządzane przez Wydział Dróg Starostwa Powiatowego w Brzegu;
- drogi gminne – zarządzane przez Wójta Gminy Olszanka.

Cały system dróg tworzy hierarchiczny układ komunikacyjny, obejmujący drogi o różnych klasach technicznych i funkcjonalnych, w tym:

- drogi główne ruchu przyspieszonego;
- drogi główne;
- drogi zbiorcze;
- drogi lokalne;
- drogi niższej klasy – takie jak drogi dojazdowe, wewnętrzne czy techniczne.

W procesie opracowywania planu ogólnego gminy Olszanka jednym z kluczowych czynników determinujących zarówno kierunki rozwoju, jak i możliwości zagospodarowania przestrzennego, jest układ infrastruktury transportowej — obejmujący zarówno istniejące, jak i planowane elementy sieci drogowej.

Układ ten, w tym przebieg dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych oraz gminnych, odgrywa zasadniczą rolę w kształtowaniu dostępności komunikacyjnej poszczególnych obszarów gminy. Z jednej strony, zapewnia on powiązania funkcjonalno-przestrzenne w skali lokalnej i regionalnej, z drugiej natomiast — wprowadza szereg ograniczeń planistycznych, które muszą zostać uwzględnione w procesie bilansowania funkcji i ustalania zasad zagospodarowania.

Szczególne znaczenie w tym kontekście mają drogi krajowe, jednak w ich sąsiedztwie nie występują i nie przewiduje się stref planistycznych z funkcją podlegającą ochronie akustycznej. W bezpośrednim otoczeniu dróg krajowych lokalizowane są natomiast strefy gospodarcze, co pozwala wykorzystać ich wysoką dostępność komunikacyjną dla rozwoju działalności produkcyjnej, magazynowej i usługowej, jednocześnie minimalizując uciążliwości związane z transportem dla terenów mieszkaniowych. Takie rozwiązanie sprzyja koncentracji funkcji gospodarczych w miejscach dobrze skomunikowanych, a zarazem ogranicza rozpraszanie inwestycji w obszarach wiejskich.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Opolu zabudowa i skomunikowanie stref gospodarczych 2SP i 8SP z drogą krajową nr 94, ze względów bezpieczeństwa ruchu drogowego, będą musiały uwzględniać przebudowę istniejącego skrzyżowania drogi krajowej i drogi powiatowej nr 1179O, na warunkach zarządcy drogi krajowej. Dojazd do strefy 2SP będzie mógł odbywać się wyłącznie z ww. drogi powiatowej nr 1179O, natomiast strefa 8SP zlokalizowana po przeciwnej stronie drogi krajowej powinna zostać skomunikowana poprzez jedno włączenie do drogi krajowej, usytuowane naprzeciw wlotu drogi powiatowej, po rozbudowie przedmiotowego skrzyżowania.

W przypadku dróg wojewódzkich są to przede wszystkim trasy łączące poszczególne miejscowości, w tym przebiegające przez ich centralne części, a tym samym w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy mieszkaniowej. W takich lokalizacjach szczególną uwagę zwraca się na konieczność stosowania rozwiązań minimalizujących potencjalne uciążliwości komunikacyjne i środowiskowe.

System komunikacji kolejowej

W granicach gminy przebiegają linie kolejowe:

- nr 132 Bytom – Wrocław Główny, odcinek Opole Zachodnie - Brzeg, o średniodobowym natężeniu ruchu wynoszącym 123 pociągi, w tym 22 pociągi towarowe,
- nr 288 Nysa – Brzeg, odcinek Nysa - Brzeg, o średniodobowym natężeniu ruchu wynoszącym 9 pociągów, tym sporadycznie pociągi towarowe (dane z 2024 r).

Na terenie gminy Olszanka znajdują się dwa przystanki kolejowe:

- Przystanek Olszanka – osobowy, dwa perony;
- Przystanek Czeska Wieś (w Jankowicach Wielkich) – jeden peron, obsługuje niewielką ilość pasażerów dziennie.

Z przystanku Olszanka istnieją połączenia regionalne (Polregio) w kierunku: Nysy, Brzegu, Opola i Kędzierzyna-Koźła. Przystanek Czeska Wieś leży na tej samej linii kolejowej nr 288 (Nysa–Brzeg).

Linia kolejowa relacji Bytom – Wrocław Główny biegnie w znacznym oddaleniu od zabudowy, dzięki czemu nie generuje istotnych konfliktów przestrzennych. Odmienny charakter ma natomiast linia kolejowa Nysa – Brzeg, która przecina miejscowość Olszanka, co wymaga uwzględnienia jej wpływu na układ przestrzenny oraz zagospodarowanie otoczenia torowiska. W jej bezpośrednim sąsiedztwie nie projektuje się nowych stref planistycznych umożliwiających zabudowę, a strefy planistyczne z zabudową mieszkaniową ogranicza się do stanu istniejącego. Ze względów formalnych obszary uzupełnienia zabudowy ustalone zostały na działkach objętych strefą z funkcją mieszkalną jako uzasadnienie ich wyznaczenia.

Niezależnie od powyższego, zagospodarowanie terenów sąsiadujących z liniami kolejowymi oraz wszelkie zamierzenia inwestycyjne planowane do realizacji w ich sąsiedztwie winny być zgodne z przepisami odrębnymi w tym z:

ustawą z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie odległości i warunków dopuszczających usytuowanie drzew i krzewów, elementów ochrony akustycznej i wykonania robót ziemnych w sąsiedztwie linii kolejowej, a także sposobu urządzania i utrzymywania zasłon odśnieżnych oraz pasów przeciwpożarowych, ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ustawą z dnia 21 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

System komunikacji rowerowej

Przez teren gminy przebiega turystyczny Szlak Polichromii Brzeskich o długości ok. 49,5 km, prowadzący m.in. przez miejscowości: Janów, Pogorzela, Krzyżowice, Obórki i Przylesie. Trasa oceniana jest jako stosunkowo łatwa, choć dość długa, a szczególnie przypadnie do gustu miłośnikom zabytków i architektury sakralnej. W niemal każdej mijanej wiosce znajduje się zabytkowy kościół, w którym podziwiać można cenne polichromie. Na terenie gminy nie funkcjonują wydzielone ścieżki dla rowerów przy drogach.

Podsumowanie

Strefa komunikacyjna (SK), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów została wyznaczona dla obiektów istniejących oraz planowanych, których lokalizacja jest potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren. Obejmuje ona drogi publiczne do klasy technicznej zbiorczej włącznie oraz teren komunikacji kolejowej. Pozostałe elementy infrastruktury komunikacyjnej, takie jak: trasy rowerowe, parkingi, czy drogi niższego szczebla, zostały zaklasyfikowane do innych stref planistycznych. W zależności od funkcji i specyfiki danego elementu, przypisano je do najbardziej adekwatnych stref funkcjonalnych, co umożliwia ich optymalną integrację w strukturze gminy.

Infrastruktura techniczna

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Olszanka nie funkcjonuje zbiorczy system zaopatrzenia w ciepło. Mieszkańcy korzystają z indywidualnych źródeł ogrzewania, natomiast obiekty użyteczności publicznej wyposażone są we własne kotłownie.

Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Świerklanach eksploatuje następującą sieć gazową wysokiego ciśnienia:

Nazwa gazociągu	Nazwa odcinka	Średnica	Ciśn. nom. MPa	Ciśn. MOP MPa	Rok budowy
Brzeg-Kędzierzyn	fragment odg. do stacji gazowej Łosiów	200	x	8,4	2023
	fragment nitki głównej wraz z linią światłowodową	1000			2020
Lewin Brzeski-Nysa	fragment nitki głównej	200	4,0	x	1970/1999

Dla ww. gazociągów z lat budowy 1999-2023 obowiązują strefy kontrolowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. poz. 640 z dnia 2013-06-04) oraz wszelkie wymogi określone w §10 pkt 2-5 Rozporządzenia. Dla gazociągu z 1977 roku strefa kontrolowana została zmniejszona zgodnie z obliczeniami w projekcie technicznym i wynosi 15 m na stronę licząc od osi gazociągu.

Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o. o. Oddział Zakład Gazowniczy w Opolu na terenie gminy Olszanka posiada sieć:

- średniego ciśnienia (MOP powyżej 10,0 kPa do 0,5 MPa włącznie) – 3 676 m,
- przyłącza gazowe średniego ciśnienia — 29 szt. o łącznej długości 282 m.

Dystrybucyjna sieć gazowa średniego ciśnienia dostarcza paliwo gazowe do odbiorców w miejscowości Krzyżowice.

W przypadku planowania szczegółowych zadań inwestycyjnych należy w stosunku do infrastruktury gazowej uwzględnić przepisy wynikające z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, normy PN-91/M-34501.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Na system elektroenergetyczny gminy Olszanka składają się:

- linia napowietrzna najwyższych napięć 400 kV relacji Dobrzeń-Pasikurówice, Dobrzeń-Wrocław, którego operatorem są Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.,
- linie napowietrzne wysokich napięć 110 kV,
- linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (SN),
- linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN-0,4 kV),
- stacje elektroenergetyczne SN.

Obowiązują następujące pasy technologiczne dla poszczególnych linii elektroenergetycznych:

- dla linii napowietrznej 400 kV – 70 m (po 35 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym),
- dla linii napowietrznych 110kV – 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii);
- dla linii napowietrznych 15kV – 14 m (po 7 m po każdej ze stron od osi linii);
- dla linii napowietrznych nn-0,4kV – 7 m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii);
- dla linii kablowych SN-15kV i nn-0,4 kV – 0,7 m (po 0,35 m po każdej ze stron od osi linii).

W przypadku kilku linii kablowych prowadzonych równolegle obok siebie, pas technologiczny liczy się 1,5 metra dla WN lub 0,7 m dla SN od osi skrajnej linii.

Z uwagi na skalę opracowania, nie wykazuje się na załączniku graficznym nr 2 – Infrastruktura komunikacyjna i techniczna następujących linii: napowietrznych SN i nn-0,4 kV oraz kablowych.

Przebieg linii elektroenergetycznych najwyższego i wysokiego napięcia wraz z przypisanymi im strefami technicznymi został uwzględniony w planie ogólnym poprzez wyznaczenie obszarów wykluczających możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz innych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasie ich przebiegu. Podstawową formę zagospodarowania tych terenów stanowi strefa otwarta (SO). W ograniczonym zakresie linie te przebiegają również przez inne strefy planistyczne: gospodarczą (SP), górnictwa (SG), infrastrukturalną (SI) oraz komunikacyjną (SK).

Zaopatrzenie w wodę

Gmina Olszanka jest w pełni zwodociągowana, a mieszkańcy korzystają zarówno z wodociągu komunalnego w Gierszowicach, jak i z trzech wodociągów wiejskich. Wodociąg w Gierszowicach, obsługiwany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Brzegu, dostarcza wodę do większości miejscowości w gminie, m.in. Olszanki, Pogorzeli, Gierszowic czy Krzyżowic. Wodociągi wiejskie obejmują stację uzdatniania wody w Michałowie (zaopatrującą Michałów i Czeską Wieś), wodociąg w Jankowicach Wielkich oraz nieczynną obecnie stację w Olszance.

Za bieżące funkcjonowanie systemu wodociągowego odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej w Olszance z siedzibą w Czeskiej Wsi. W jego eksploatacji znajdują się dwie stacje uzdatniania wody – w Jankowicach Wielkich i Michałowie – wyposażone w cztery studnie głębinowe o głębokości do 30 metrów, instalacje filtracyjne, napowietrzające, nanofiltrację oraz zbiorniki na wodę uzdatnioną. System uzupełniają liczne przyłącza wodociągowe i około 180 hydrantów przeciwpożarowych.

Woda ujmowana w gminie charakteryzuje się podwyższoną zawartością żelaza i manganu, które usuwane są w procesie uzdatniania. W Jankowicach Wielkich dodatkowo stosuje się zmiękczenie wody. Woda jest bogata w związki mineralne, głównie wapń i magnez, co wpływa na jej twardość. Można ją pić bez przegotowania, choć przy gotowaniu wytrąca się osad w postaci kamienia.

Mimo pełnego zwodociągowania, na obszarach nowej zabudowy jednorodzinnej wciąż występuje potrzeba rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, aby zapewnić wszystkim mieszkańcom pełny dostęp do infrastruktury.

Odprowadzanie ścieków

W gminie Olszanka odprowadzanie ścieków odbywa się głównie do gminnej mechaniczno-biologicznej oczyszczalni w Ptakowicach, obsługującej Czeską Wieś, Jankowice Wielkie i Michałów. Ścieki z Gierszowic i Przylesia trafiają do urządzeń PWiK Brzeg. Sieć kanalizacyjna obejmuje 18 przepompowni rozmieszczonych w miejscowościach gminy.

Roczna różnica między ściekami odprowadzonymi a zafakturowanymi wyniosła 15,4 tys. m³, co wynikało głównie z infiltracji wód opadowych i gruntowych oraz nielegalnych zrzutów. Pomimo tych strat, system kanalizacyjny działa sprawnie i zapewnia obsługę większości mieszkańców gminy.

Gospodarowanie odpadami

Na terenie Gminy Olszanka funkcjonuje sprawnie zorganizowany system odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych. Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Olszanka oraz obsługującym Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w miejscowości Gierszowice jest firma Remondis Opole Sp. z o. o., Al. Przyjaźni 9, 45-573 Opole.

Podsumowanie

Zgodnie z zakresem planu ogólnego, istniejące oraz planowane obszary obejmujące budynki i budowle infrastruktury technicznej, zostały jednoznacznie przyporządkowane do strefy infrastrukturalnej (SI). Infrastruktura techniczna została również dopuszczona jako profil funkcjonalny w każdej innej strefie. Oznacza to, że niezależnie od charakteru danej strefy, uwzględniono możliwość realizacji niezbędnych elementów sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, co gwarantuje odpowiednie zabezpieczenie potrzeb w tym zakresie.

Szczegółowe zasady zagospodarowania, w tym ograniczenia dotyczące lokalizacji określonych typów zabudowy w sąsiedztwie sieci technicznych, zostaną określone na późniejszym etapie – w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wynika to z zakresu rzeczowego planu ogólnego, który określa ogólne ramy rozwoju infrastruktury, natomiast precyzyjne regulacje przestrzenne zostaną doprecyzowane w bardziej szczegółowych dokumentach planistycznych.

5.5 REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE

Audyt krajobrazowy województwa opolskiego uchwalony został Uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r. Dokument ten jest wyrazem polityki samorządu województwa w zakresie krajobrazu jako dobra wspólnego, ukierunkowanej na: ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu.

Na terenie gminy Olszanka przeważa krajobraz należący do typu wiejskiego.

Krajobraz priorytetowy to obszar szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania. Na terenie gminy Olszanka zostały wyznaczone trzy krajobrazy priorytetowe:

Obórki (gm. Olszanka) (kod: 16-318.53-27)

Należy do podtypu krajobrazu z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim oraz do grupy B. - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Walory przyrodnicze wsi Obórki stanowią występujące zadrzewienia liniowe w obrębie przestrzeni publicznych, w szczególności na obrzeżach zabytkowego kościoła pw. św. Piotra i Pawła i zadrzewienia punktowe, na ogół na posesjach mieszkalnych. Walory kulturowe miejscowości wynikają z historycznego, owalnicowego układu przestrzennej zabudowy.

Celem głównym dla tego obszaru jest zachowanie krajobrazu wiejskiego z charakterystycznym owalnicowym układem przestrzennym. Ochrona historycznego układu, linii i rozplanowania zabudowy mieszkalno-zagrodowej, układów zieleni oraz obiektów dziedzictwa kulturowego przed degradującymi zmianami. Dokument wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów na poziomie regionalnym oraz lokalnym. Rekomendacje dla gmin zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów na poziomie lokalnym (gminnym)	
Wytyczne dot. kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub w zasadach ich zagospodarowania (dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian, nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów)	• Zachowanie wiodącej funkcji kulturowego krajobrazu rolniczego. • Utrzymanie i renowacja zabytkowego parku dworskiego w Obórkach. • Zachowanie historycznego układu ruralistycznego wsi ze szczytowym usytuowaniem budynków, z parcelami na planie wydłużonego prostokąta przylegającymi do osi głównej ulicy. • Dopuszczenie uzupełnienia istniejącej zabudowy, poprzez wypełnienie luk w zabudowie z zachowaniem historycznej linii zabudowy. • Dopuszczenie przekształceń siedlisk zabudowy zagrodowej do funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. • Utrzymanie zielonego pierścienia (sądów i ogrodów przydomowych) w zewnętrznej strefie siedliska wsi.
Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalna i minimalna intensywność zabudowy (wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej), minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej	• Dostosowanie intensywności zabudowy do miejscowych uwarunkowań krajobrazowych i historyczno-kulturowych. • Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w terenach projektowanej zabudowy – w dostosowaniu do określonego typu zabudowy zastanej w tym krajobrazie.
Kształtowanie linii zabudowy, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• W nawiązaniu do istniejących historycznych linii zabudowy. •
Zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej zabudowy z zabudową istniejącą, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• Sposób zagospodarowania terenu lub działki budowlanej z zachowaniem jednolitej stylistyki budynków, w tym rodzaju zastosowanych materiałów i kolorystyki.
Zasady kształtowania form budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• Zaleca się stosowanie prostych, zwartych brył budynków mieszkalnych, na planie prostokąta, maksymalnie dwukondygnacyjnych, krytych dachami wysokimi - dwuspadowymi. •
Zasady stosowania i eksponowania elementów konstrukcyjnych i zdobniczych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• Zaleca się stosowanie materiałów wykończeniowych pochodzenia naturalnego takich jak cegła, kamień, drewno, tynk mineralny.
Rodzaje i standardy jakościowe stosowanych materiałów wykończeniowych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych	• Niewprowadzanie obcych stylistycznie elementów konstrukcyjnych i zdobniczych budynków. •
Charakterystyczne cechy elewacji budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych	• Realizacja budynków z powłokami tynkarskimi o stonowanej kolorystyce w odcieniach bieli, szarości i beżu.

zabudowy	
Charakterystyczne cechy dachów budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	Pokrycia dachowe w kolorystyce zbliżonej do barw naturalnych, w szczególności odcienie: ceglastoczerwone, miedzi, brązu.
Wytyczne określania walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe oraz zasad ich ochrony i kształtowania, w tym nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów	Ochrona głównej osi kompozycyjnej i widokowej oraz dominanty krajobrazowo-przestrzennej kościoła pw. św. Piotra i Pawła.
Rekomendacje i wnioski dotyczące zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu w zakresie	
Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	- Zaleca się sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar co najmniej w granicach siedliska wsi. - Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów. - Zwiększanie naturalnej retencyjności terenu – rozwój zielono-błękitnej infrastruktury w obrębie wsi. - Podejmowania działań dostosowujących do zmian klimatycznych, w tym transformacji energetycznej gospodarstw.
Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	- Ochrona istniejącej zieleni urządzonej i nieurządzonej w obrębie przestrzeni publicznych i w obrębie parku podworskiego. - Ochrona i rewitalizacja kościoła drewnianego pw. św. Piotra i Pawła wraz z bezpośrednim otoczeniem.
Koordinacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody oraz form ochrony zabytków	Podejmowanie działań nad zabezpieczeniem i rewitalizacją kościoła drewnianego pw. św. Piotra i Pawła.

Czeska Wieś (gm. Olszanka) (kod: 16-318.53-29)

Należy do podtypu krajobrazu z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim oraz do grupy B. - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Głównymi walorami przyrodniczymi są ogrody przydomowe (sady, warzywniki i przed ogródki) oraz naturalne zadrzewienia liniowe, stanowiące cechę charakterystyczną typologicznie krajobrazu oraz naturalne ciek wodne, jako cecha rozczłonkowania powierzchni terenu. Teren zwartej i intensywnej zabudowy wiejskiej rozwiniętej na bazie historycznego układu ruralistycznego Czeskiej Wsi. Owálnica o czytelnym układzie zabudowy, z dużą ilością zagród o różnym stanie zachowania, z przewagą częściowo zachowanego układu budynku mieszkalnego, inwentarskiego i składowego lub pojedynczymi budynkami.

Celem głównym dla tego obszaru jest zachowanie krajobrazu wiejskiego z charakterystycznym owalnicowym układem przestrzennym. Ochrona historycznego układu, linii i rozplanowania zabudowy mieszkalno-zagrodowej, układów zieleni oraz obiektów dziedzictwa kulturowego przed degradującymi zmianami. Dokument wskazuje rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów na poziomie regionalnym oraz lokalnym. Rekomendacje dla gmin zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów na poziomie lokalnym (gminnym)	
Wytyczne dot. kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub w zasadach ich zagospodarowania (dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian, nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów)	• Zachowanie wiodącej funkcji kulturowego krajobrazu rolniczego. • Utrzymanie i renowacja zabytkowego kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa oraz dawnego dworu (obecnie szkoła). • Zachowanie historycznego układu ruralistycznego wsi owalnicowej z parcelami na planie wydłużonego prostokąta przylegającymi do osi głównej ulicy. • Zachowanie istniejących zagród i budynków mieszkalnych oraz obiektów małej architektury. • Dopuszczenie uzupełnienia istniejącej zabudowy, poprzez wypełnienie luk w zabudowie. • Dopuszczenie przekształceń siedlisk zabudowy zagrodowej do funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. • Utrzymanie zielonego pierścienia (sądów i ogrodów przydomowych) w zewnętrznej strefie siedliska wsi.
Parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalna i minimalna intensywność zabudowy (wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej), minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej	• Dostosowanie intensywności zabudowy do miejscowych uwarunkowań krajobrazowych i historyczno-kulturowych. • Minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w terenach projektowanej zabudowy – w dostosowaniu do określonego typu zabudowy zastanej w tym krajobrazie.
Kształtowanie linii zabudowy, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• W nawiązaniu do istniejących historycznych linii zabudowy.
Zasady kompozycji przestrzennej nowej zabudowy i harmonizowania planowanej zabudowy z zabudową istniejącą, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• Sposób zagospodarowania terenu lub działki budowlanej z zachowaniem jednolitej stylistyki budynków, w tym rodzaju zastosowanych materiałów i kolorystyki.
Zasady kształtowania form budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• Zaleca się stosowanie prostych, zwartych brył budynków mieszkalnych, na planie prostokąta, maksymalnie dwukondygnacyjnych, krytych dachami wysokimi - dwuspadowymi.
Zasady stosowania i eksponowania elementów konstrukcyjnych i zdobniczych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	• Zaleca się stosowanie materiałów wykończeniowych pochodzenia naturalnego takich jak kamień, drewno, tynk mineralny.
Rodzaje i standardy jakościowe stosowanych materiałów wykończeniowych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych	• Niewprowadzanie obcych stylistycznie elementów konstrukcyjnych i zdobniczych budynków.
Charakterystyczne cechy elewacji	• Realizacja budynków z powłokami tynkarskimi o stonowanej kolorystyce w

budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	odcieniach bieli, szarości i beżu.
Charakterystyczne cechy dachów budynków, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych zabudowy	Pokrycia dachowe w kolorystyce zbliżonej do barw naturalnych, w szczególności odcienie: ceglastoczerwone, miedzi, brązu, szarości.
Zasady i warunki dotyczące sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz rodzaje materiałów budowlanych, z uwzględnieniem lokalnych form architektonicznych, w tym dla przestrzeni dostępnych publicznie	- Harmonizacja formy, materiału, koloru i stylistyki ogrodzeń w nawiązaniu do działek na sąsiednich posesjach i w obrębie wsi. - Dobłą praktyką będzie wykorzystanie przy realizacji ogrodzeń materiałów nawiązujących do lokalnej tradycji budowlanej
Wytyczne określania walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe oraz zasad ich ochrony i kształtowania, w tym nakazów, zakazów, dopuszczeń i ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów	Ochrona głównej osi kompozycyjnej i widokowej oraz dominanty krajobrazowo-przestrzennej kościoła parafialnego pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.
Rekomendacje i wnioski dotyczące zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu w zakresie	
Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	- Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu. - Zwiększanie naturalnej retencyjności terenu – rozwój zielono-błękitnej infrastruktury w obrębie wsi. - Podjęmowania działań dostosowujących do zmian klimatycznych, w tym transformacji energetycznej gospodarstw.
Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	- Ochrona istniejącej ogródków przydomowych, sadów i warzywników oraz zieleni przydomowej w obrębie posesji. - Ochrona i rewitalizacja kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.
Koordinacji działań podejmowanych dla osiągnięcia celów występujących na danym obszarze objętym formami ochrony przyrody oraz form ochrony zabytków	Podjęmowanie działań nad zabezpieczeniem i rewitalizacją kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa.

Dolina Nysy Kłodzkiej (kod: 16-318.54-20)

Należy do podtypu krajobrazu systemy wód płynących oraz do grubo A. - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka. Jest to korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym rzeki Nysy Kłodzkiej, stanowiący ważny element systemu przyrodniczego województwa opolskiego. W strukturze krajobrazu przeważają tereny łąkowo-pastwiskowe, w znacznym stopniu użytkowane jako tereny upraw polowych. Obszar jednostki krajobrazowej obejmuje dolinę rzeczną z dobrze zachowanymi ekosystemami wodnymi, wodno-błotnymi, łąkowymi, zadrzewieniami

oraz lasami. Wysokie walory fizjonomiczne krajobrazu. Na obszarze doliny zachowała się mozaika ekosystemów leśnych. Kilka kompleksów ma walor ponadregionalny, są to głównie kompleks łągów jesionowo-wiązowych Ficario-Ulmetum w Dębinie i Kokoryczy, ale także lasy łąkowe przy ujściu Nysy Kłodzkiej do Odry, kompleks łąkowo-grądowy Mańkowice, lasy położone na krawędzi pradoliny na wschód od miasta Nysa. Poza tym na terenie korytarza odnotowano szereg zbiorowisk łąkowych, głównie łąk świeżych i bagiennych Arrhenatherion i Calthion. Walory kulturowe krajobrazu ocenione jako niewielkie. Jedynym elementem jest park podworski w Krasnej Górze.

Celem głównym dla tego obszaru jest utrzymanie i wzmocnienie ciągłości korytarza ekologicznego. Rekomendacje dla gmin zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów na poziomie lokalnym (gminnym)	
Wytyczne dot. kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub w zasadach ich zagospodarowania (dopuszczalny zakres i ograniczenia zmian, nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów)	• Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenu. • Utrzymanie dotychczasowych funkcji ekologicznej i przeciwpowodziowej rzeki Nysa Kłodzka. • Zachowanie zbliżonego do naturalnego charakteru rzeki Nysa Kłodzka. • Zachowanie mozaiki ekosystemów wodnych, wodno-błotnych i łąkowych, z zadrzewieniami i lasami łągowymi i łąkowo-grądowymi w strefie korytowej i przykorytowej, zwiększających retencję naturalną rzeki i jej doliny. • Utrzymanie i kształtowanie stref buforowych w formie naturalnych pasów roślinności wokół terenów podmokłych i wzdłuż cieków wodnych. • Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych. • Powstrzymanie przekształcania terenów łąkowo-pastwiskowych na uprawy polowe lub wprowadzanie zabudowy, nie służącej realizacji celów publicznych, w szczególności ochronie przeciwpowodziowej, gospodarce wodnej oraz turystyce i rekreacji. • Ochrona charakterystycznych zbiorowisk i stanowisk roślin oraz ptaków, w szczególności na obszarach objętych ochroną prawną w gminach Lewin Brzeski, Grodków, Niemodlin, Skoroszyce, Łambinowice, Nysa (Stobrawski Park Krajobrazowy, Obszary Natura 2000 „Bory Niemodlińskie” i „Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”, istniejące rezerваты przyrody „Rdestnica”, „Kokorycz”, „Dębina”, proponowany rezerwat przyrody „Ptakowice”). • Ukierunkowanie ruchu turystycznego oraz czytelne oznakowanie szlaków turystyki pieszej, rowerowej i konnej oraz utrzymanie w dobrym stanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i informacji turystycznej. • Zachowanie parku podworskiego w Krasnej Górze. • Ochrona złoża surowców mineralnych: „Gracze” i „Bielice – Zbiornik” (pisaki i żwiry).
Rekomendacje i wnioski dotyczące zadań mających na celu zachowanie dotychczasowego stanu lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń zidentyfikowanych, dla możliwości zachowania wartości danego krajobrazu w zakresie	
Rozpoczęcia, kontynuacji lub zaniechania różnych form gospodarowania terenem, w tym działalności rolniczej, leśnej oraz gospodarki wodnej	• Użytkowanie terenu zgodnie z naturalnymi predyspozycjami, z uwzględnieniem istniejących zagrożeń przeciwpowodziowych. • Zachowanie i przywracanie ciągłości funkcjonalnej korytarza ekologicznego rzeki Nysy Kłodzkiej. • Zachowanie zbliżonego do naturalnego charakteru rzeki Nysa Kłodzka. • Zachowanie mozaiki ekosystemów wodnych, wodno-błotnych i łąkowych, z zadrzewieniami i lasami łągowymi i łąkowo-grądowymi w strefie korytowej i przykorytowej rzeki. • Utrzymanie i kształtowanie stref buforowych w formie naturalnych pasów

	roślinności wokół terenów podmokłych i wzdłuż cieków wodnych. • Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej na trwałych użytkach zielonych. • Powstrzymanie przekształcania terenów łąkowo-pastwiskowych na uprawy polowe. • Ochrona charakterystycznych zbiorowisk i stanowisk roślin oraz ptaków na obszarach objętych ochroną prawną w gminach Lewin Brzeski, Grodków, Niemodlin, Skoroszyce, Łąbinowice, Nysa. • Ukierunkowanie ruchu turystycznego oraz czytelne oznakowanie szlaków turystyki pieszej, rowerowej i konnej oraz utrzymanie w dobrym stanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej i informacji turystycznej. • Docelowa rekultywacja poeksploatacyjna złóż surowców mineralnych „Gracze” i Bielice – Zbiornik” (piaski i żwiry). • Propagowanie działań związanych z ochroną zasobów jakościowo-ilościowych wód, w tym prowadzenia gospodarki rolnej z uwzględnieniem ochrony wód i ochroną przed odpadami. • Utrzymanie i wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności w obrębie węzła wodnego „Lewin Brzeski”.
Zabiegów renaturalizacyjnych oraz zabiegów odnowy obiektów kultury materialnej	• Zachowanie i przywracanie ciągłości korytarza ekologicznego rzeki Nysa Kłodzka. • Kształtowanie stref buforowych w formie naturalnych pasów roślinności wokół terenów podmokłych i wzdłuż cieków wodnych. • Renaturalizacja gruntów ornych i przywracanie trwałych użytków zielonych w obrębie doliny rzecznej. • Wzmocnienie ochrony zasobów przyrody na obszarze proponowanych rezerwatów przyrody „Ptakowice”, „Grądy Odrzańskie”, „Dolina Nysy”. • Zachowanie parku podworskiego w Krasnej Górze.
Konieczności podejmowania działań mających na celu utrzymanie dotychczasowej funkcji danego krajobrazu, w tym funkcji korytarza ekologicznego	• Kształtowanie stref buforowych w formie naturalnych pasów roślinności wokół terenów podmokłych i wzdłuż cieków wodnych. • Renaturalizacja gruntów ornych i przywracanie trwałych użytków zielonych w obrębie doliny rzecznej. • Zapewnienie ciągłości korytarza ekologicznego rzeki Nysa Kłodzka.

Ze względu na ogólny zakres planu ogólnego, uwzględnienie wszystkich rekomendacji i zaleceń wykracza poza jego ramy merytoryczne i podlega procedurze sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Niemniej jednak plan ogólny gminy Olszanka uwzględnia rekomendacje i wnioski dotyczące krajobrazów priorytetowych znajdujących się w granicach gminy, poprzez wyznaczenie odpowiednich stref planistycznych oraz określenie parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania przestrzennego.

W zakresie krajobrazów kulturowych utrzymana zostaje istniejąca struktura przestrzenna wsi, z uwzględnieniem jej historycznych układów ruralistycznych oraz zachowaniem wyraźnych dominant krajobrazowych w postaci kościołów parafialnych, które pełnią kluczową rolę w kształtowaniu tożsamości przestrzennej i wizualnej gminy. Ich ochrona i właściwa ekspozycja w krajobrazie mają zasadnicze znaczenie dla zachowania walorów estetycznych oraz kontynuacji tradycji kulturowych regionu.

W odniesieniu do krajobrazów priorytetowych o charakterze przyrodniczym, plan ogólny utrzuła zasadę zachowania strefy otwartej (SO), co pozwala na ochronę ciągłości ekologicznej, utrzymanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych oraz zabezpieczenie funkcji przyrodniczych.

Ponadto Audyty krajobrazowy formułuje rekomendacje i wnioski dla obszaru, o którym mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tj. Rezerwatu Przyrody „Przylesie”. Obszar ten występuje w jednostce krajobrazowej o kodzie: 16-318.53-01, podtyp 3b. z przewagą siedlisk lasowych. Rekomendacje na poziomie lokalnym zostały przedstawione w poniższej tabeli:

Rekomendacje i wnioski dotyczące form ochrony przyrody oraz zabytków	
Obszary do objęcia formami ochrony przyrody	Nie określa się
Obszary objęte formami ochrony przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony	Nie określa się
Obszary do objęcia formami ochrony zabytków	Nie określa się
Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów na poziomie lokalnym	
POZIOM LOKALNY	- Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów. - Przestrzeganie regulacji planu ochrony rezerwatu „Przylesie”.

Uwzględniając powyższe ustalenia, dla obszaru Rezerwatu Przyrody „Przylesie” w Planie ogólnym gminy Olszanka wyznaczono strefę otwartą (SO) bez profili dodatkowych. Takie rozwiązanie jest zgodne z rekomendacjami i wnioskami zawartymi w Audycie krajobrazowym i stanowi potwierdzenie, że ustalenia planistyczne gminy respektują cele ochrony przyrody oraz krajobrazu, a także zapewniają zachowanie istniejących wartości środowiskowych tego obszaru.

5.6 OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1-3 USTAWY Z DNIA 27 KWIEŃNIA 2001 R. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

W ramach opracowania planu ogólnego gminy Olszanka przeprowadzono analizę uwarunkowań środowiskowych na podstawie Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Olszanka, sporządzonego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska oraz rozporządzeniem w sprawie opracowań ekofizjograficznych. Opracowanie to stanowiło bazę merytoryczną do wyznaczenia stref planistycznych oraz określenia obszarów wymagających ochrony, ograniczeń lub szczególnego zagospodarowania. Dane zawarte w opracowaniu — w tym m.in. jakość środowiska, rzeźba terenu, warunki wodne, bonitacja gleb, sieci hydrograficzne, formy ochrony przyrody, występowanie złóż kopalin, tereny zdegradowane oraz korytarze ekologiczne — zostały bezpośrednio zintegrowane z rozwiązaniami planistycznymi.

Poniżej przedstawiono sposób realizacji poszczególnych wymagań art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

- Określając ustalenia planu ogólnego gminy (...) zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:
- 1) Ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami.

W granicach gminy Olszanka występuje wiele terenów o wysokiej klasie bonitacyjnej (II-III). Na podstawie danych ekofizjograficznych wskazano konieczność ograniczenia przeznaczenia na cele urbanistyczne ww. gleb, a szczególnie gleb organicznych oraz terenów zmeliorowanych, charakteryzujących się wysoką przydatnością produkcyjną i znaczącą rolą retencyjną. Opracowanie ekofizjograficzne jednoznacznie wskazuje na konieczność unikania trwałej zabudowy na użytkach zielonych, które oprócz funkcji rolniczej pełnią istotne funkcje ekologiczne i krajobrazowe – stabilizując stosunki wodne, wspomagając lokalny mikroklimat i utrzymując ciągłość systemów przyrodniczych. Plan ogólny, respektując te uwarunkowania, wskazuje kierunki rozwoju przestrzennego z pominięciem tego typu obszarów, zachowując je w szczególności jako strefy otwarte (SO).

Racjonalne gospodarowanie powierzchnią ziemi w planie ogólnym przejawia się również w dążeniu do minimalizacji rozpraszania zabudowy, co pozwala ograniczyć presję urbanizacyjną na tereny niezabudowane, zoptymalizować koszty infrastruktury technicznej oraz utrzymać integralność krajobrazową i przyrodniczą gminy. Koncentracja zabudowy w ramach istniejących struktur osadniczych oraz preferowanie uzupełnień zabudowy w granicach obecnych jednostek przestrzennych

wpisuje się w zasadę efektywnego wykorzystania zasobów przestrzeni, zgodnie z wytycznymi ekofizjograficznymi oraz polityką zrównoważonego rozwoju.

Nie mniej jednak w celu stworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego gminy wyznacza się również nowe strefy usługowe i gospodarcze oraz górnictwa, których zagospodarowanie będzie odbywało się kosztem gruntów rolnych. Jednakże udział powierzchniowy stref otwartych w strukturze obszaru gminy wciąż pozostaje znaczący, co zapewnia zachowanie równowagi pomiędzy procesami urbanizacyjnymi a potrzebą ochrony przestrzeni przyrodniczej i krajobrazowej. Oznacza to, że mimo intensyfikacji działalności inwestycyjnej i gospodarczej, gmina nadal będzie dysponowała rozległymi terenami rolnymi, leśnymi i rekreacyjnymi, które pełnią istotne funkcje środowiskowe, społeczne i kulturowe. Takie podejście pozwala na zrównoważony rozwój, w którym wzrost gospodarczy i poprawa warunków życia mieszkańców idą w parze z dbałością o walory przyrodnicze oraz zachowanie lokalnej tożsamości przestrzennej.

2) Uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż.

W granicach gminy Olszanka udokumentowane zostały złoża piasków i żwirów Jankowice Wielkie (Id Midas 19519) oraz Michałów (Id Midar 8039). Oba złoża są eksploatowane, obowiązują dla nich tereny oraz obszary górnicze, w związku z czym zostały w ich obrębie wyznaczone strefy górnictwa (SG).

3) Zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni.

W zakresie gospodarki wodnej opracowanie ekofizjograficzne wskazuje na znaczenie dolin rzecznych Nysy Kłodzkiej oraz innych cieków, które pełnią kluczowe funkcje retencyjne, przyrodnicze oraz klimatyczne. Zwrócono również uwagę na konieczność uwzględnienia oraz ochrony ujęcia wody powierzchniowej dla miasta Wrocławia oraz ujęć wód podziemnych. Kierunki rozwoju zabudowy wyznaczane są z pominięciem obszarów szczególnie wrażliwych wodnie, co pozwala ograniczyć ryzyko lokalnych podtopień oraz nadmiernego uszczelnienia powierzchni terenu.

W odniesieniu do gospodarki ściekowej ekofizjografia wskazuje na potrzebę dalszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej oraz rozwijania systemów indywidualnych, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków. Plan ogólny uwzględnia te rekomendacje, koncentrując rozwój zabudowy mieszkaniowej, w tym w rejonach uzbrojonych technicznie, co pozwala zoptymalizować funkcjonowanie systemów sanitarnych i ograniczyć ryzyko degradacji środowiska wodnego.

Plan ogólny, ze względu na swój ogólny charakter, umożliwia rozwój infrastruktury odpadowej, jednak decyzje dotyczące dopuszczenia konkretnych przedsięwzięć w tym zakresie będą podejmowane na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W odniesieniu do systemów transportowych i komunikacji publicznej zwrócono uwagę na potrzebę ograniczania presji transportowej, m.in. przez przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy. Plan ogólny respektuje te potrzeby, promując rozwój zwartej struktury osadniczej oraz koncentrację nowych inwestycji w obszarach już skomunikowanych, co pozwala efektywniej zarządzać przestrzenią i infrastrukturą.

W zakresie kształtowania terenów zieleni opracowanie ekofizjograficzne wskazuje na konieczność zachowania i wzmacniania powiązań przyrodniczych, w szczególności wzdłuż dolin rzecznych, w obrębie kompleksów leśnych oraz na użytkach zielonych o funkcjach retencyjnych i filtracyjnych. Zwrócono również uwagę na potrzebę zwiększenia powierzchni zieleni urządzonej w przestrzeniach osadniczych – zarówno dla poprawy warunków klimatycznych, jak i zaspokojenia potrzeb rekreacyjnych mieszkańców. Plan ogólny uwzględnia te postulaty, przewidując rozwój zieleni zarówno poprzez wyznaczenie stref planistycznych bezpośrednio związanych z tą funkcją (np. strefy otwarte czy zieleni i rekreacji), jak i dopuszczenie zieleni jako profilu funkcjonalnego w innych strefach.

4) Uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej.

W kontekście konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem związanym z prowadzeniem gospodarki rolnej, opracowanie ekofizjograficzne gminy Olszanka zwraca szczególną uwagę na potrzebę ograniczenia negatywnego oddziaływania intensyfikacji rolnictwa na środowisko. W dokumencie wskazano, że stosowanie nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin może przyczyniać się do pogorszenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych – przede wszystkim na skutek spływu powierzchniowego oraz infiltracji zanieczyszczeń do gruntu.

Zidentyfikowano również ryzyko eutrofizacji cieków wodnych oraz degradacji gleb, zwłaszcza na obszarach intensywnych upraw i w rejonach o nieuregulowanych stosunkach wodnych.

Dla potrzeb rolnictwa plan ogólny wyznacza strefy otwarte oraz strefy rolnictwa, w ramach których przewiduje się profil funkcjonalny obejmujący między innymi: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej oraz teren wód. Rozwiązanie to pozwala na trwałe zabezpieczenie przestrzeni produkcyjnej i przyrodniczej przed niekontrolowaną urbanizacją, sprzyja ochronie gleb oraz jakości wód, a także umożliwia utrzymanie ciągłości procesów przyrodniczych i retencyjnych. Jednocześnie stwarza warunki dla prowadzenia zrównoważonej, przyjaznej środowisku działalności rolniczej, zgodnej z lokalnymi uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Szczegółowe rozwiązania przestrzenne i środowiskowe, w tym ograniczenia dotyczące lokalizacji inwestycji, intensywności użytkowania gruntów czy stosowania określonych praktyk rolnych, będą przedmiotem doprecyzowania na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plan ogólny tworzy zatem ramy funkcjonalne i środowiskowe, które stanowią podstawę dla dalszego, bardziej precyzyjnego kształtowania polityki przestrzennej gminy, z poszanowaniem zasad ochrony zasobów naturalnych i ładu przestrzennego.

5) Zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych.

W odniesieniu do obowiązku zapewnienia ochrony walorów krajobrazowych środowiska oraz warunków klimatycznych, opracowanie ekofizjograficzne gminy Olszanka wskazuje na istotną rolę uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych w kształtowaniu struktury przestrzennej gminy. Zwrócono szczególną uwagę na wartość krajobrazową dolin rzecznych – przede wszystkim doliny Nysy Kłodzkiej, Sadzawy czy Psarskiego Potoku. Doliny rzek pełnią funkcje korytarzy ekologicznych, co sprzyja migracji gatunków fauny i flory. Podkreślono znaczenie obszary o szczególnych walorach przyrodniczych, w tym siedliska przyrodnicze, zadrzewienia śródpolne oraz obszary cenne z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności. Wskazano na potrzebę ochrony otwartych przestrzeni rolnych i przyrodniczych powiązań sprzyjających retencji wód i cyrkulacji powietrza.

Dla ochrony tych wartości plan ogólny gminy Olszanka wprowadza rozwiązania, których celem jest trwałe zabezpieczenie przestrzeni krajobrazowo i klimatycznie wrażliwych. W szczególności plan przewiduje strefy otwarte, w ramach których możliwy jest rozwój funkcji przyrodniczych, leśnych, wodnych i rolniczych, a także strefy zieleni i rekreacji, które obejmują m.in. ogrody działkowe, tereny sportowo-rekreacyjne, parki, skwery. Tego rodzaju rozwiązania pozwalają chronić walory widokowe, naturalne korytarze przewietrzania oraz tereny o szczególnej ekspozycji, a także ograniczać zjawisko wysp ciepła i intensyfikację antropopresji. Zachowanie równowagi pomiędzy zagospodarowaniem a ochroną krajobrazu stanowi podstawę przyjętej koncepcji przestrzennej, a szczegółowe zasady ochrony i kształtowania krajobrazu zostaną doprecyzowane w planach miejscowych.

5a) Uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom.

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania zjawisk osuwiskowych, ani występowania terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

6) Uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

W zakresie uwzględniania innych potrzeb związanych z ochroną powietrza, wód, gleby i ziemi, a także ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi, opracowanie ekofizjograficzne gminy Olszanka przedstawia diagnozę głównych zagrożeń środowiskowych wraz z ich przestrzennym zróżnicowaniem. Wskazano, że jakość powietrza – mimo iż na ogół dobra – może okresowo ulegać pogorszeniu w wyniku emisji pochodzącej z indywidualnych źródeł ciepła oraz natężonego ruchu drogowego, zwłaszcza wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Zwrócono uwagę na konieczność ograniczania niskiej emisji, wspierania działań termomodernizacyjnych oraz rozwijania odnawialnych źródeł energii.

W odniesieniu do ochrony zasobów wodnych i glebowych, dokument podkreśla wysoką wrażliwość dolin rzecznych i terenów podmokłych, które pełnią ważne funkcje filtracyjne, retencyjne i klimatyczne. Gleby, choć w większości dobrej jakości, są podatne na zanieczyszczenia – szczególnie w wyniku niekontrolowanego zrzutu ścieków, niewłaściwego składowania odpadów oraz nadmiernego stosowania nawozów i środków ochrony roślin.

Zidentyfikowano także zagrożenia wynikające z hałasu komunikacyjnego i kolejowego oraz oddziaływań wibracyjnych i pól elektromagnetycznych, zwłaszcza w sąsiedztwie głównych tras drogowych i linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia.

Plan ogólny gminy Olszanka uwzględnia te zagrożenia poprzez zintegrowane podejście do rozmieszczenia funkcji przestrzennych. Rozwój zabudowy mieszkaniowej ukierunkowano poza strefy potencjalnie narażone na negatywne oddziaływania – w szczególności w oddaleniu od głównych tras komunikacyjnych, obiektów przemysłowych oraz korytarzy infrastruktury elektroenergetycznej (z uwzględnieniem stanu istniejącego i prawnego wynikającego z ustaleń planów miejscowych). Wprowadzono zasadę promowania kompaktowych układów urbanistycznych, sprzyjających ograniczeniu emisji transportowej, optymalizacji zużycia energii i poprawie efektywności środowiskowej. W zakresie ochrony powietrza i klimatu lokalnego plan ogólny wspiera rozwój zieleni oraz przeciwdziała rozpraszaniu zabudowy. Tereny o szczególnych walorach przyrodniczych oraz pełniące funkcje przewietrzania zostały zabezpieczone jako strefy otwarte.

2. (...) przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.

Plan ogólny gminy Olszanka, jako dokument wyznaczający kierunki rozwoju przestrzennego w skali całej gminy, stanowi ramę umożliwiającą zachowanie proporcji pomiędzy terenami przeznaczonymi pod zabudowę, a przestrzeniami biologicznie czynnymi i przyrodniczo cennymi. Struktura funkcjonalna planu została zaprojektowana w sposób umożliwiający zarówno realizację potrzeb społecznych i gospodarczych, jak i utrzymanie równowagi ekologicznej, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Wyznaczenie stref otwartych – obejmujących m.in. doliny rzeczne, kompleksy leśne, tereny zieleni naturalnej i użytkowane rolniczo pozwala nie tylko zachować ciągłość przyrodniczą, ale również kształtować układ przestrzenny gminy w sposób, który wspiera naturalne procesy środowiskowe, przeciwdziała fragmentacji siedlisk i utrzymuje przestrzenny balans między terenem zurbanizowanym a niezabudowanym. Jednocześnie, rozwój funkcji urbanistycznych został ukierunkowany przede wszystkim w granicach istniejących struktur osadniczych i terenów o niższej wartości przyrodniczej, co pozwala unikać nadmiernego przekształcania środowiska.

3. W odniesieniu do obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi (...).

W granicach gminy zostały wyznaczone obszary zdegradowane na podstawie uchwały nr LXIII/387/2024 Rady Gminy Olszanka z dnia 30 stycznia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowane i obszaru rewitalizacji na terenie całej wsi Pogorzela oraz Michałów. Wyznaczone obszary problemowe nie znajdują jednak odzwierciedlenia w podziale na strefy planistyczne, gdyż obejmują tereny już zainwestowane, w związku z czym wyznaczone strefy odzwierciedlają stan istniejącego zagospodarowania.

5.7 ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyraża się w liczbie mieszkańców. Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową oblicza się zgodnie ze wzorem:

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

gdzie:

- ZAP - oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową,
- M_{20} - oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%,
- PUM_0 - oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi,
- P_{20} - oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca.

Według ostatnich danych udostępnionych przez statystykę publiczną z 2024 r. stan ludności wynosił – 4 691 osób. Przyjmuje się okres prognozy obejmujący 20 lat od roku, którego dotyczą najnowsze dostępne dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępnianych przez statystykę publiczną. Prognoza liczby ludności na 2044 r. wskazuje, że gminę będzie zamieszkiwało 4 465 osób, wobec czego prognozowana liczba mieszkańców gminy powiększona o 5% wyniesie:

$$M_{20} = 4\,465 \times 1,05 = 4\,688$$

Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie (PUM_0) w 2024 r. wynosiła 154 305 m².

Prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca oblicza się zgodnie z jednym ze wzorów:

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}$$

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$

gdzie:

- P_0 - oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi (2024 r.);
- P_{-10} - oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane (2014 r.);
- P_{-20} - oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 20 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane (2004 r.).

Dla gminy Olszanka wartości te wynoszą:

- $P_0 = 32,9 \text{ m}^2$
- $P_{-10} = 27,2 \text{ m}^2$
- $P_{-20} = 25,2 \text{ m}^2$

Wobec powyższego:

- $P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}$
 $P_{20} = 3 \times 32,9 \text{ m}^2 - 2 \times 27,2 \text{ m}^2$
 $P_{20} = 44,3 \text{ m}^2$

lub

- $P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$
 $P_{20} = 2 \times 32,9 \text{ m}^2 - 25,2 \text{ m}^2$
 $P_{20} = 40,6 \text{ m}^2$

W przypadku gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) jest mniejsza niż powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodna z najnowszymi danymi (P_0), za prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) przyjmuje się powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi (P_0). W przypadku gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) jest mniejsza niż 40 m^2 na jednego mieszkańca lub brak jest danych udostępnionych przez statystykę publiczną umożliwiających wykonanie obliczeń zgodnie z ww. wzorami, przyjmuje się wartość tego parametru wynoszącą 40 m^2 na jednego mieszkańca. W przypadku gminy Olszanka nie zachodzą ww. przesłanki, wobec czego przyjęta została wyliczona wartość prognozowanej powierzchni użytkowej mieszkań w gminie na jednego mieszkańca – $44,3 \text{ m}^2$.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wyniesie:

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

$$ZAP = 4\,688 - (154\,305 \text{ m}^2 / 44,3 \text{ m}^2/\text{miesz.})$$

$$ZAP = 1\,205$$

W przypadku gdy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wynosi mniej niż:

- 1000 w gminie, w której liczba mieszkańców zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną wynosi nie mniej niż 5000 - dopuszcza się przyjęcie, że wynosi 1000;
- 500 w gminie, w której liczba mieszkańców zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną wynosi mniej niż 5000 i nie mniej niż 2000 - dopuszcza się przyjęcie, że wynosi 500;
- 300 w gminie, w której liczba mieszkańców zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną wynosi mniej niż 2000 - dopuszcza się przyjęcie, że wynosi 300.

Dopuszcza się określenie wyższego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, niż wynika to ze wzoru, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi potrzebami w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej określonymi w strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii rozwoju obszaru otoczenia Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Dla gminy Olszanka wartość zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową jest większe niż wyżej wymieniona. Nie stwierdzono również wystąpienia szczególnych potrzeb, które uzasadniałyby określenie wyższego zapotrzebowania niż wyliczone ze wzoru.